Załącznik nr 4 - Tabela rozbieżności - uwagi PROGNOZA.

Lp.	DATA WPŁYNIĘCIA	SPOSÓB PRZEKAZANIA	INSTYTUCJA/ ORGAN ZGŁASZAJĄCY UWAGĘ	OSOBA ZGŁASZAJĄCA UWAGĘ/ OSOBA DO KONTAKTU	DOKUMENT KTÓREGO DOTYCZY UWAGA	FRAGMENT OPRACOWANIA KTÓREGO DOTYCZY UWAGA	TREŚĆ UWAGI	PROPOZYCJA ZMIAN	UZASADNIENIE ZGŁOSZONEJ UWAGI	DODATKOWE UZASADNIENIE/WYJAŚNIENIE	SPOSÓB ROZPATRZENIA UWAGI/WNIOSKU	ODPOWIEDŹ	NUMER ZAŁĄCZNIKA DO TABELI ROZBIEŻNOŚCI
1.	02-cze	Czat (aktywny podczas spotkania konsultacyjnego on-line)	-	Diament	Prognoza	-	Czy oceniono wpływ na uzyskanie celów środowiskowych poprzez zwiększoną ochronę bobra i jego siedlisk, gdyż dotychczasowa praktyka i działanie nielegalne leśników i rolników niszczy pozytywne i bez kosztowe oddziaływanie tego gatunku na środowisko i retencję wód?				Wyjaśniono	Przedmiotem analiz w ramach Prognozy były wyłącznie działania i inwestycje wskazane w Projekcie Przeciwdziałania Skutkom Suszy. Nie analizowano oraz nie oceniano w Prognozie działań, które nie były przedmiotem dokumentu PPSS.	
2.	02-cze	Czat (aktywny podczas spotkania konsultacyjnego on-line)		Jakub Sznajder jakub.sznajder@wp.pl	Prognoza	-	Czy i w jakim zakresie analizowano wpływ na środowisko dla inwestycji realizowanych przez podmioty indywidualne, np. zakłady przemysłowe, produkcji żywności, przetwórnie w zakresie oszczędności wody w procesach technologicznych, zawracania wód wykorzystywanych w procesie, podczyszczania ścieków, czy też realizacji nowych oczyszczalni ścieków przemysłowych etc.? Czy nie warto zaakcentować pozytywnego wpływu na środowisko dla tego typu inwestycji, w tym sprzyjania osiąganiu celów środowiskowych wód, a także ochronę wód podziemnych, poprzez zmniejszenie presji ze strony zakładów?				Wyjaśniono	Zakres inwestycji wskazanych w pytaniu, nie był uwzględniony w ramach PPSS tak, więc nie były one analizowane w Prognozie. Katalog działań PPSS jest fakultatywny, a działania dobierane i oceniane są w zależności od potrzeb, zakresu, skali oraz rodzaju inwestycji. Analiza wpływu takich inwestycji jest jednak nieunikniona w przypadku planowania realizacji konkretnej inwestycji.	
3.	09-cze	Czat (aktywny podczas spotkania konsultacyjnego on-line)		I. Sosnowska	Prognoza	-	Jakie konsekwencje dla inwestycji wpisanych w załącznik 1c będzie miał brak przeprowadzenia oceny odział. na środ. w ramach PPSS, czy w przypadku uszczegółowienia inwestycji będzie przeprowadzona jej ocena w ramach PPSS?				Uwzględniono	Konsekwencji właściwie nie będzie żadnych. Przygotowanie inwestycji do realizacji wymaga zgód wodno-prawnych, decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych. Prognoza po uwzględnieniu uwag z konsultacji społecznych została rozszerzona o analizę potencjalnych oddziaływań wynikających z planowanych zadań zawartych w załączniku 1C do projektu PPSS. Przeprowadzona analiza z uwagi na charakter załącznika 1C została dostosowana do stopnia szczegółowości informacji zawartych w niniejszym załączniku. Inwestycje podlegały ocenie w bardzo ograniczonym zakresie – uwzględniając rodzaj inwestycji oraz typowe oddziaływania, które mogą wystąpić w przypadku ich realizacji.	
4.	09-cze	Czat (aktywny podczas spotkania konsultacyjnego on-line)		I. Sosnowska	Prognoza	zał. 1A, 1B, 1C	Z Państwa wypowiedzi wynika, iż inwestycje ujęte w zał. 1A i 1B są inwestycjami o różnym stopniu zawansowania, w tym również na wczesnym etapie. Dlaczego więc, była możliwość ich oceny odziaływania w ramach PPSS, a nie było możliwości oceny inwestycji ujętych w załączniku 1C?				Uwzględniono	Inwestycji zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych było bardzo dużo. Część inwestycji zawierała tylko nazwę, bez sformułowanych dodatkowych danych czy informacji. Jednakże prognoza po uwzględnieniu uwag wynikających z konsultacji społecznych została rozszerzona o analizę potencjalnych oddziaływań wynikających z planowanych zadań zawartych w załączniku 1C do projektu PPSS. Przeprowadzona analiza z uwagi na charakter załącznika 1C została dostosowana do stopnia szczegółowości informacji zawartych w niniejszym załączniku. Inwestycje podlegały ocenie w bardzo ograniczonym zakresie – uwzględniając rodzaj inwestycji oraz typowe oddziaływania, które mogą wystąpić w przypadku ich realizacji.	
5.	16-cze	Czat (aktywny podczas spotkania konsultacyjnego on-line)		Radosław Dobrowolski	Prognoza	-	Gdzie możemy sprawdzić do której grupy została zakwalifikowana nasza inwestycja?				Wyjaśniono	Wszystkie dokumenty zostały umieszczone na stronie internetowej www.stopsuszy.pl. Przyporządkowanie inwestycji do grup znajdą Państwo w Zał. 5 do proj. Prognozy- dla inwestycji z Zał. 1A do proj. PPSS, natomiast w Zał. 6 do proj. Prognozy znajdują się informacje dla inwestycji z Zał. 1B do proj. PPSS.	
6.	16-cze	Czat (aktywny podczas spotkania konsultacyjnego on-line)	Biuro poselskie Darii Gosek - Popiołek	Piotr Grobler (pracownik w biuro poselskim Darii Gosek-Popiołek) piotrgrobler@gmail.com	Prognoza	zał. 1A	Czy można szerzej przedstawić inwestycje z zał. 1A, dla których przeprowadzono analizę wpływu, a które są zlokalizowane na obszarach Natura 2000?				Wyjaśniono	Inwestycje z zał. 1A, zostały bardzo szczegółowo przeanalizowane w ramach prognozy. Nie pominięto, absolutnie żadnej inwestycji, ani obszaru Natura 2000. Wszystkie te inwestycje zostały ujęte w załącznikach do prognozy.	
7.	16-cze	Czat (aktywny podczas spotkania konsultacyjnego on-line)	Fundacja Greenmind	Jacek Engel (Prezes Zarządu w Fundacji Greenmind) jacek.engel@greenmind.pl 691 384 242	Prognoza	zał. 1A	Z prezentacji i z treści prognozy płynie wniosek, że PPSS nie będzie negatywnie oddziaływał na jcwp, czy obszary Natura 2000. Tymczasem tabela oceny przedsięwzięć 1A jest dla większości przedsięwzięć pusta. Nie zidentyfikowano oddziaływań nawet tak oczywistych inwestycji, jak Zbiornik Kąty-Myscowa, czy stopień Siarzewo. Umieszczenie inwestycji w aPGW, czy PZPR nie zwalnia z obowiązku przeprowadzenia oceny strategicznej w ramach PPSS.				Wyjaśniono	Jeżeli inwestycje były na wczesnym etapie planowania i dla tych inwestycji nie została przeprowadzona ocena oddziaływania lub nie zostały poddane strategicznej ocenie oddziaływania, jak najbardziej nie zwalnia to z oceny w ramach PPSSu i w ramach strategicznej oceny tego planu. Natomiast w przypadku, kiedy inwestycje mają pełen komplet dokumentacji lub zostały już poddane strategicznej ocenie, są one brane pod uwagę w skumulowanej ocenie. Oceny wpływu poszczególnych inwestycji zostały uzupełnione w załącznikach do prognozy projektu PPSS- zgodnie z wykonanymi analizami w ramach opracowanej dokumentacji (prognoza) bądź uzyskanej decyzji (DUŚ).	
8.	16-cze	Czat (aktywny podczas spotkania konsultacyjnego on-line)		Anna Goszczyńska-Zając	Prognoza	-	Czy w ramach oddziaływań skumulowanych (biorąc pod uwagę cele środowiskowe) w JCWP brano pod uwagę inne działania zaplanowane w zlewni części wód wynikające np. z aPGW lub planów utrzymania wód?				Wyjaśniono	Wszystkie inwestycje, które analizowane był w ramach PPSS zostały wzięte pod uwagę podczas oceny skumulowanej. Niezależnie od tego jaki był ich stan przygotowania, czy realizacji. Niezależnie od tego, czy podlegały indywidualnej ocenie. Zgadzamy się, że w ramach oceny skumulowanej wszystkie inwestycje, takiej ocenie powinny podlegać i tak też to zostało przeanalizowane.	
9.	16-cze	Czat (aktywny podczas spotkania konsultacyjnego on-line)	Fundacja Greenmind	Jacek Engel (Prezes Zarządu w Fundacji Greenmind) jacek.engel@greenmind.pl 691 384 242	Prognoza	-	Twierdzenie, że zbiorniki nie będą negatywnie oddziaływać na jcwp i obszary natura 2000 kłóci się z powszechną wiedzą na ten temat. Jaką metodykę zastosowano do udowodnienia tej karkołomnej tezy?				Wyjaśniono	Teza wskazana w treści prognozy jest zgodna z rzeczywistością. Największe inwestycje pochodzą z obowiązujących rozporządzeń i były już oceniane w latach wcześniejszych. Inwestycje, zawarte zwłaszcza w zał. 1B, to są drobne inwestycje, których skala oddziaływania została zidentyfikowana. Dodatkowo zidentyfikowano elementy stanu wód, na które taka inwestycja może oddziaływać. Nie oznacza to, że w skali jcwp oraz obszaru Natura 2000 te inwestycje będą znacznie oddziaływać. Nie stworzono nowatorskiej metodyki, a wykorzystano znaną już skalę oddziaływań na środowisko.	
10.	19-cze	E-mail wraz z załącznikiem	ZPOW Agros Nova Sp. z.o.o. Sp. k.	Joanna Sobczak (Specjalista ds. Ochrony Środowiska ZPOW Agros Nova Sp. z.o.o Sp. k.) joanna.sobczak@agrosnova.pl 46 830 28 14 , 604 500 018	Prognoza/PPSS	7. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU/Działanie A4. Powtórne wykorzystanie wody / strona 262	Działanie A4. Powtórne wykorzystanie wody - rozszerzenie opisu pozycji	Należy rozszerzyć opis pozycji o konieczność dokonania ułatwień organizacyjno prawnych dla inwestycji pozwalających na oszczędność wody poprzez jej recyrkulację w przemyśle - poprzez wprowadzenie do tworzonej obecnie tzw. specustawy suszowej oraz wprost do treści Planu przeciwdziałania skutkom suszy pojęcia inwestycji podmiotów prywatnych które są istotne dla przeciwdziałania skutkom suszy i stworzenie w ten sposób przyspieszonej ścieżki przygotowania i realizacji tych inwestycji - co przyczyni się do ochrony ilościowej i jakościowej wód w Polsce, i jednocześnie pozwoli na realizację istotnych inwestycji przeciwdziałających skutkom suszy za środki pochodzące z sektora prywatnego - co uzupełni i wzmocni efekt realizowanych i planowanych inwestycji publicznych (szczególnie w zakresie dużej retencji).	Spółka ZPOW Agros Nova sp. z o.o. sp. k. jako członek Grupy Maspex, skupiającej wiodące podmioty z branży przetwórstwa żywności w Polsce, wskazuje, iż istnieje pilna potrzeba objęcia działań podmiotów z branży przemysłowej wsparciem państwa w zakresie powstawania nowych rozwiązań, w tym instalacji - pozwalających na oszczędność wody w procesie produkcji oraz poprawę jakości odprowadzanych ścieków. Inwestycje realizowane przez podmioty publiczne - w obiekty retencyjne, retencję korytową etc. oddziałują na zatrzymywanie wód pochodzącej z opadów atmosferycznych, roztopów, spływów powierzchniowych itd. Jednakże inwestycje publiczne nie przekładają się wprost na oszczędność wody - gdzie ilość zużywanej wody zależy od działania podmiotów, które z zasobów wodnych korzystają (rolnictwo, cele komunalne, przemysł). Niemal 70% zużycia wody w Polsce przypada na sektor przemysłu - dlatego też istotnym jest, aby przegląd Istotnych problemów w gospodarce wodnej, a także wdrożenie Planu przeciwdziałania skutkom suszy oraz planowane przyjęcie tzw. spec-ustawy suszowej - zawierały pakiet konkretnych rozwiązań prawnych dla przemysłu skierowanych na wsparcie działań mających na celu oszczędność wody w procesach produkcji przemysłowej. Istotne jest, iż wsparcie prawne dla działań podmiotów prywatnych - indywidualnych, w tym przede wszystkim przedsiębiorców - pozwoli na wzmocnienie efektu działań prowadzonych przez podmioty publiczne w zakresie retencji. Należy pamiętać o tym, że w sytuacji braku własnej przemysłowej oczyszczalni ścieków - przedsiębiorcy z branż przemysłowych kierują swoje ścieki do komunalnych oczyszczalni ścieków - co do zasady nie powinno być rozwiązaniem stosowanym na dłuższą metę - z uwagi na zazwyczaj inne specyfikacje technologiczne komunalnych oczyszczalni ścieków i ich nieprzystosowanie do oczyszczania ścieków przemysłowych. Z drugiej strony - jednostki samorządu terytorialnego - działający poprzez swoje spółki komunalne jako przedsiębiorcy na rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków - bowiem są one właścicielami komunalnych oczyszczalni ścieków - nie są zainteresowane - aby przedsiębiorcy z branży przemysłowej budowali własne oczyszczalnie ścieków - bowiem jako klienci zakładów komunalnych niejednokrotnie zapewniają znaczne wpływy do budżetu samorządowego. Na tym tle niejednokrotnie dochodzi do blokowania budowy przemysłowych oczyszczalni ścieków przez samorządy na gruncie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - a to w taki sposób - że właściwa miejscowo gmina nie podejmuje prac nad uchwaleniem odpowiedniego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub zmian w obowiązującym studium kierunków i uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy - tym samym de facto blokuje budowę przemysłowej oczyszczalni ścieków z jej punktu widzenia instalacji konkurencyjnej dla komunalnej oczyszczalni ścieków. Tym samym w zakresie inwestycji, która mogłaby w znaczący sposób przyczyniać się do oszczędności wody w branży przemysłowej, a tym samym zmniejszać skutki suszy - pojawia się komunalny przedsiębiorca nadużywający swojej dominującej pozycji na lokalnym rynku zbiorowego odbioru ścieków poprzez reprezentantów swojego głównego udziałowca - władze gminy, w której ów zakład się znajduje. Problem ten wielokrotnie stanowił przedmiot zainteresowania Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - jest niestety nadal aktualny, a w obliczu wzrostu kosztów, przy jednoczesnym zmniejszeniu wpływów do budżetów jednostek samorządu terytorialnego na skutek m.in. pandemii koronawirusa - jest to problem dotkliwy dla całej branży przemysłowej. Jest to w naszej ocenie również problem bardzo rozpowszechniony i wymagający pilnej interwencji ze strony ustawodawcy - tym pilniejszej, iż można go obecnie rozwiązać na gruncie tworzonej tzw. spec-ustawy suszowej oraz rozporządzenia mającego zatwierdzić Plan przeciwdziałaniu skutkom suszy. W pierwszej kolejności tego typu inwestycje podmiotów prywatnych powinny zostać objęte pojęciem 'inwestycji istotnych dla przeciwdziałania skutkom suszy' - w ramach Planu przeciwdziałania skutkom suszy i przede wszystkim w ramach tzw. spec-ustawy tworzonej obecnie (wg. medialnych zapowiedzi) w ramach Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej - czyli ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie przeciwdziałania suszy. Proponowane rozwiązanie wymagałoby przyjęcia jakiegoś progu - zbioru przesłanek - które mogłyby zakwalifikować daną inwestycję podmioty prywatnego do grupy 'inwestycji istotnych dla przeciwdziałania skutkom suszy' - które mogłyby korzystać z trybu realizacji inwestycji w oparciu o przepisy spec-ustawy suszowej. Należy zatem za inwestycje realizowane na podstawie spec-ustawy suszowej uznać:- budowę nowych oczyszczalni ścieków, pozwalających na zawracanie części wody uzyskanej z procesu oczyszczania ścieków - do dalszego wykorzystania w ramach tego samego zakładu; - budowę podczyszczalni ścieków przemysłowych; - modernizację oczyszczalni ścieków w zakresie pozwalających na zawracanie części wody uzyskanej z procesu oczyszczania ścieków - do dalszego wykorzystania.		Uwzględniono	Uzupełniono zapis dot. Działania A4 w rozdziale PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU.	Załącznik nr 1
11.	23-cze	E-mail wraz z załącznikiem	Stowarzyszenie Puszczy Mazowieckiej	Dobiesław Rzemieniewski Prezes Stowarzyszenia Puszcza Mazowiecka puszcza.maz@gmail.com	Prognoza	5.6.1 Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby oraz 5.6.2 Wpływ na wody powierzchniowe - działanie nr 2	Zauważa się, że realizacja tego działania przyczyni się do spowolnienia odpływu wód ze zlewni oraz do zwiększenia retencji wód, a pozytywnym aspektem wprowadzenia działania będzie wzrost uwilgotnienia gleb na terenach leśnych oraz zapobieganie degradacji gleb leśnych przez pożary. Innymi korzystnymi zjawiskami będą wzrost odporności ekosystemów leśnych na wystąpienie skutków suszy, wzrost bioróżnorodności oraz zwiększenie zasobów wód. W szczególności wdarto zwrócić uwagę na renaturalizację cieków wodnych i odtwarzanie obszarów wodno-błotnych. W ocenie Stowarzyszenia Puszcza Mazowiecka takie działania powinny mieć priorytet z uwagi na ich pozytywny i długoterminowy wpływ na wody powierzchniowe i obszary chronione. Niestety w dokumencie zabrakło takiej konstatacji. Stowarzyszenia Puszcza Mazowiecka rekomenduje więc uzupełnienie dokumentu o zalecenie położenia większego nacisku na renaturalizację cieków i odtwarzanie obszarów wodno-błotnych.				Uwzględniono	W rozdziałach 5.6.1., 5.6.2. przy ocenie zadania nr 2 dopisano uzupełnienie wskazując potrzebę traktowania tego typu działań priorytetowo.	Załącznik nr 2
12.					Prognoza	rozdział 5.6.4 Wpływ na klimat i powietrze - działanie 2	W ocenie Stowarzyszenia Puszcza Mazowiecka tę część dokumentu również należałoby uzupełnić o rekomendację dotyczącą położenia większego nacisku na renaturalizację cieków wodnych i odtwarzanie obszarów wodno-błotnych.				Uwzględniono	W rozdziałach 5.6.4. przy ocenie zadania nr 2 dopisano uzupełnienie wskazując potrzebę traktowania tego typu działań priorytetowo.	
13.	23-cze	Formularz kontaktowy	Spichlerz Galicyjski	Zarząd Fundacji "Spichlerz Galicyjski" spichlerzgalicyjski@gmail.com	Prognoza/PPSS	7. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU /Działanie nr 7 - Realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych poprzez zwiększanie sztucznej retencji / strona 260 i n.	Działanie nr 7 - Realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych poprzez zwiększanie sztucznej retencji.	Należy rozszerzyć opis pozycji o nowe działania alternatywne - weryfikacja planowanych do budowy suchych zbiorników przeciwpowodziowych pod kątem zmiany ich koncepcji na zbiorniki wielofunkcyjne ze stałą retencją wód o dwojakiej funkcji - przeciwpowodziowej i retencyjnej	Jako pilną sprawę w kontekście konsultowania Projektu prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) należy potraktować kwestię rewizji tworzonych kilka i kilkanaście lat temu planów budowy suchych zbiorników przeciwpowodziowych w miejsce zbiorników wielofunkcyjnych - ze stałym piętrzeniem wód - co w świetle obecnej polityki przeciwdziałania skutkom suszy oraz w obliczu postępujących zmian klimatycznych - wydaje się działaniem błędnym i wymagającym szerokiej rewizji. uwagi na powyższe proponujemy ujęcie w tworzonym Planie Przeciwdziałania Skutkom Suszy - Programie Rozwoju Retencji budowy wielofunkcyjnego zbiornika "Góra Ropczycka" na rzece Budzisz ze stałym piętrzeniem wód na terenie miejscowości: Sędziszów Małopolski, Góra Ropczycka, Zagorzyce w gminie Sędziszów Małopolski woj. Podkarpackie. Konieczne jest powstanie zbiornika wielofunkcyjnego „Góra Ropczycka" na potoku Budzisz jako zbiornika ze stałym piętrzeniem wód w m. Góra Ropczycka, Sędziszów Małopolski i Zagorzyce Górne, w gm. Sędziszów Małopolski, woj. Podkarpackie. Planowany w latach 1993 – 2011 zbiornik „Góra Ropczycka" na potoku Budzisz ze stałym piętrzeniem skutecznie poprawi stopień ochrony przeciwpowodziowej, bezpośrednio w zlewni rzeki Wielopolki, a pośrednio w zlewni rzeki Wisłoki, a także zapewni zasoby dyspozycyjne wody, które pomogą ograniczyć skutki zjawiska suszy, może służyć do produkcji energii elektrycznej, poprzez regulację przepływu przez jaz ma rzece Wielopolka, której dopływem jest rzeka Budzisz, a gdzie planowana jest mała elektrownia wodna, a także przyczyni się do rozwoju gospodarczego regionu. W roku 2011 na skutek złych i nieprzemyślanych decyzji, będących niestety wynikiem bezprawnego wywierania wpływu na pracę instytucji publicznych przez lobbystów - porzucono słuszną koncepcję budowy zbiornika wielofunkcyjnego - na rzecz budowy suchego zbiornika "Gór Ropczycka" na rzece Budzisz - tzw. suchego polderu. Od ponad 8 lat inwestor - pierwotnie Samorząd Województwa Podkarpackiego - Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, a obecnie Dyrektor RZGW Wód Polskich w Rzeszowie nie zdołał owego zbiornika wybudować. Zmiana projektowanego suchego polderu - na zbiornik ze stałym piętrzeniem będzie powrotem do długoletniej koncepcji budowy zbiornika mokrego w tej lokalizacji - będzie spójna z obecną polityką Rady Ministrów i PGW Wody Polskie w zakresie walki ze zjawiskami suszy i powodzi, a także odpowiada na pilne lokalne potrzeby w zakresie zapewnienia wody do celów komunalnych i przemysłowych. Na skutek oporu i sprzeciwu znacznej części społeczeństwa, czego potwierdzeniem bezpośrednim jest bardzo słaby stopień zaawansowania prac nad zbiornikiem suchym na skutek skutecznych odwołań lokalnej społeczności, a potwierdzeniem pośrednim są wyniki referendum gminnego - przeprowadzonego w gminie Sędziszów Młp. w dniu 3 września 2017 roku - zbiornik suchy "Góra Ropczycka" nie powstał i nie ma żadnych perspektyw na jego szybkie powstanie. Gmina Sędziszów Małopolski, gdzie powstać powinien zbiornik wielofunkcyjny "Góra Ropczycka" całość wód do celów bytowych i komunalnych czerpie z ujęć wód podziemnych – i takie działanie, Jako pilną sprawę w kontekście konsultowania Projektu prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) należy potraktować kwestię rewizji tworzonych kilka i kilkanaście lat temu planów budowy suchych zbiorników przeciwpowodziowych w miejsce zbiorników wielofunkcyjnych - ze stałym piętrzeniem wód - co w świetle obecnej polityki przeciwdziałania skutkom suszy oraz w obliczu postępujących zmian klimatycznych - wydaje się działaniem błędnym i wymagającym szerokiej rewizji. Z uwagi na powyższe proponujemy ujęcie w tworzonym Planie Przeciwdziałania Skutkom Suszy - Programie Rozwoju Retencji budowy wielofunkcyjnego zbiornika "Góra Ropczycka" na rzece Budzisz ze stałym piętrzeniem wód na terenie miejscowości: Sędziszów Małopolski, Góra Ropczycka, Zagorzyce w gminie Sędziszów Małopolski woj. Podkarpackie. Konieczne jest powstanie zbiornika wielofunkcyjnego „Góra Ropczycka" na potoku Budzisz jako zbiornika ze stałym piętrzeniem wód w m. Góra Ropczycka, Sędziszów Małopolski i Zagorzyce Górne, w gm. Sędziszów Małopolski, woj. Podkarpackie. Planowany w latach 1993 – 2011 zbiornik „Góra Ropczycka" na potoku Budzisz ze stałym piętrzeniem skutecznie poprawi stopień ochrony przeciwpowodziowej, bezpośrednio w zlewni rzeki Wielopolki, a pośrednio w zlewni rzeki Wisłoki, a także zapewni zasoby dyspozycyjne wody, które pomogą ograniczyć skutki zjawiska suszy, może służyć do produkcji energii elektrycznej, poprzez regulację przepływu przez jaz ma rzece Wielopolka, której dopływem jest rzeka Budzisz, a gdzie planowana jest mała elektrownia wodna, a także przyczyni się do rozwoju gospodarczego regionu. W roku 2011 na skutek złych i nieprzemyślanych decyzji, będących niestety wynikiem bezprawnego wywierania wpływu na pracę instytucji publicznych przez lobbystów - porzucono słuszną koncepcję budowy zbiornika wielofunkcyjnego - na rzecz budowy suchego zbiornika "Gór Ropczycka" na rzece Budzisz - tzw. suchego polderu. Od ponad 8 lat inwestor - pierwotnie Samorząd Województwa Podkarpackiego - Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, a obecnie Dyrektor RZGW Wód Polskich w Rzeszowie nie zdołał owego zbiornika wybudować. Zmiana projektowanego suchego polderu - na zbiornik ze stałym piętrzeniem będzie powrotem do długoletniej koncepcji budowy zbiornika mokrego w tej lokalizacji - będzie spójna z obecną polityką Rady Ministrów i PGW Wody Polskie w zakresie walki ze zjawiskami suszy i powodzi, a także odpowiada na pilne lokalne potrzeby w zakresie zapewnienia wody do celów komunalnych i przemysłowych. Na skutek oporu i sprzeciwu znacznej części społeczeństwa, czego potwierdzeniem bezpośrednim jest bardzo słaby stopień zaawansowania prac nad zbiornikiem suchym na skutek skutecznych odwołań lokalnej społeczności, a potwierdzeniem pośrednim są wyniki referendum gminnego - przeprowadzonego w gminie Sędziszów Młp. w dniu 3 września 2017 roku - zbiornik suchy "Góra Ropczycka" nie powstał i nie ma żadnych perspektyw na jego szybkie powstanie. Gmina Sędziszów Małopolski, gdzie powstać powinien zbiornik wielofunkcyjny "Góra Ropczycka" całość wód do celów bytowych i komunalnych czerpie z ujęć wód podziemnych – i takie działanie, jak opisane powyżej, na dłuższą metę grozi suszą hydrogeologiczną na terenie gminy i brakami w dostawach wody dla mieszkańców i przemysłu. W gminie Sędziszów Małopolski nie zachodzi w ogóle retencjonowanie corocznego przepływu wód – a w skali powiatu jest to ułamek procenta – zatrzymywany jest on jedynie w czterohektarowym zbiorniku Kamionka na rzece Tuszymka. Na terenie gminy otwierane są nowe zakłady przemysłowe – przemysł metalowy – które posiadają znaczne zapotrzebowanie na wodę do procesów produkcyjnych. Budowa wielofunkcyjnego zbiornika ze stałym piętrzeniem w naturalnej dolinie rzeki, bez konieczności wysiedlania mieszkańców i przebudowy infrastruktury jest jedynym korzystnym rozwiązaniem, który w sposób skokowy wpłynie na rozwój regionu. To wszystko powoduje, iż na terenie gminy Sędziszów Młp. powinno powstać alternatywne ujęcie wód powierzchniowych - w postaci zbiornika "Góra Ropczycka" - jako zbiornika ze stałym piętrzeniem. W ostatnich latach nie prowadzono w gminie Sędziszów Małopolski zalesień, ani nie był realizowany program małej retencji leśnej. Realizowanie małych zbiorników retencyjnych wody pitnej należy do działań zalecanych w planie zagospodarowania przestrzennego dla województwa podkarpackiego mających na celu zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wód oraz zapewnienie mieszkańcom województwa dostępu do dobrej jakościowo i wystarczającej ilościowo wody do celów bytowych, gospodarczych i przemysłowych. Bez retencjonowania wody w lokalizacjach, które są odpowiednie do budowy zbiorników ze stałą retencją – takich jak zbiornik „Góra Ropczycka", czy zbiornik „Kąty Myscowa", nie uda się zrealizować zapowiadanego programu rozwoju dróg wodnych w Polsce. Zwiększenie stopnia retencji sztucznej wód poprzez budowę zbiorników wodnych dla poprawy zaopatrzenia w wodę (wyrównanie przepływów) oraz tworzenia możliwości ograniczania skutków zjawisk ekstremalnych w przypadku ich wystąpienia (m.in. łagodzenie skutków susz) Budowa zbiorników małej retencji służyć ma zaspakajaniu różnych lokalnych potrzeb, w tym w zakresie zaopatrzenia w wodę, ochronę przed powodzią, rekreację itp. W warunkach wystąpienia zjawiska suszy mogą one być wykorzystywane dla łagodzenia tego stanu. Z uwagi na lokalizację planowanych w województwie zbiorników ze stałym piętrzeniem wód - w szczególności zbiornika „Kąty-Myscowa" oraz takich zbiorników jak chociażby zbiornik „Rudawka Rymanowska", czy zbiornik „Dukla" w obszarach chronionych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie – od lat ich budowa nie jest realizowana, a prace zatrzymano na etapie dokumentacji środowiskowej. Zatem to zbiornik "Góra Ropczycka" - mógłby być najszybciej zrealizowanym zbiornikiem ze stałym piętrzeniem wód w województwie. Z uwagi na wszystkie powyższe argumenty - wnosimy o zmianę Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym w zakresie ujęcia w tym dokumencie budowy zbiornika "Góra Ropczycka" jako zbiornika ze stałym piętrzeniem - i ujęcie w Planie Przeciwdziałania Skutkom Suszy - Programie Rozwoju Retencji - zbiornika "Góra Ropczycka" na rzece Budzisz - jako zbiornika wielofunkcyjnego ze stałym piętrzeniem.		Nie uwzględniono	Zapis pozostawiono bez zmian. Zbiorniki retencyjne o stałym piętrzeniu wody są już uwzględnione w działaniu 7 z Katalogu działań PPSS - Realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych przez zwiększanie sztucznej retencji.	
14.					Prognoza/PPSS	Lista zadań inwestycyjnych	Realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych poprzez zwiększanie sztucznej retencji	Należy rozszerzyć opis pozycji o nowe działania alternatywne - weryfikacja planowanych do budowy suchych zbiorników przeciwpowodziowych pod kątem zmiany ich koncepcji na zbiorniki wielofunkcyjne ze stałą retencją wód o dwojakiej funkcji - przeciwpowodziowej i retencyjnej	ako pilną sprawę w kontekście konsultowania Projektu prognozy oddziaływania na środowisko projektu planu przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS) należy potraktować kwestię rewizji tworzonych kilka i kilkanaście lat temu planów budowy suchych zbiorników przeciwpowodziowych w miejsce zbiorników wielofunkcyjnych - ze stałym piętrzeniem wód - co w świetle obecnej polityki przeciwdziałania skutkom suszy oraz w obliczu postępujących zmian klimatycznych - wydaje się działaniem błędnym i wymagającym szerokiej rewizji. Z uwagi na powyższe proponujemy ujęcie w tworzonym Planie Przeciwdziałania Skutkom Suszy - Programie Rozwoju Retencji budowy wielofunkcyjnego zbiornika "Góra Ropczycka" na rzece Budzisz ze stałym piętrzeniem wód na terenie miejscowości: Sędziszów Małopolski, Góra Ropczycka, Zagorzyce w gminie Sędziszów Małopolski woj. Podkarpackie. Konieczne jest powstanie zbiornika wielofunkcyjnego „Góra Ropczycka" na potoku Budzisz jako zbiornika ze stałym piętrzeniem wód w m. Góra Ropczycka, Sędziszów Małopolski i Zagorzyce Górne, w gm. Sędziszów Małopolski, woj. Podkarpackie. Planowany w latach 1993 – 2011 zbiornik „Góra Ropczycka" na potoku Budzisz ze stałym piętrzeniem skutecznie poprawi stopień ochrony przeciwpowodziowej, bezpośrednio w zlewni rzeki Wielopolki, a pośrednio w zlewni rzeki Wisłoki, a także zapewni zasoby dyspozycyjne wody, które pomogą ograniczyć skutki zjawiska suszy, może służyć do produkcji energii elektrycznej, poprzez regulację przepływu przez jaz ma rzece Wielopolka, której dopływem jest rzeka Budzisz, a gdzie planowana jest mała elektrownia wodna, a także przyczyni się do rozwoju gospodarczego regionu. W roku 2011 na skutek złych i nieprzemyślanych decyzji, będących niestety wynikiem bezprawnego wywierania wpływu na pracę instytucji publicznych przez lobbystów - porzucono słuszną koncepcję budowy zbiornika wielofunkcyjnego - na rzecz budowy suchego zbiornika "Gór Ropczycka" na rzece Budzisz - tzw. suchego polderu. Od ponad 8 lat inwestor - pierwotnie Samorząd Województwa Podkarpackiego - Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, a obecnie Dyrektor RZGW Wód Polskich w Rzeszowie nie zdołał owego zbiornika wybudować. Zmiana projektowanego suchego polderu - na zbiornik ze stałym piętrzeniem będzie powrotem do długoletniej koncepcji budowy zbiornika mokrego w tej lokalizacji - będzie spójna z obecną polityką Rady Ministrów i PGW Wody Polskie w zakresie walki ze zjawiskami suszy i powodzi, a także odpowiada na pilne lokalne potrzeby w zakresie zapewnienia wody do celów komunalnych i przemysłowych. Na skutek oporu i sprzeciwu znacznej części społeczeństwa, czego potwierdzeniem bezpośrednim jest bardzo słaby stopień zaawansowania prac nad zbiornikiem suchym na skutek skutecznych odwołań lokalnej społeczności, a potwierdzeniem pośrednim są wyniki referendum gminnego - przeprowadzonego w gminie Sędziszów Młp. w dniu 3 września 2017 roku - zbiornik suchy "Góra Ropczycka" nie powstał i nie ma żadnych perspektyw na jego szybkie powstanie. Gmina Sędziszów Małopolski, gdzie powstać powinien zbiornik wielofunkcyjny "Góra Ropczycka" całość wód do celów bytowych i komunalnych czerpie z ujęć wód podziemnych – i takie działanie, jak opisane powyżej, na dłuższą metę grozi suszą hydrogeologiczną na terenie gminy i brakami w dostawach wody dla mieszkańców i przemysłu. W gminie Sędziszów Małopolski nie zachodzi w ogóle retencjonowanie corocznego przepływu wód – a w skali powiatu jest to ułamek procenta – zatrzymywany jest on jedynie w czterohektarowym zbiorniku Kamionka na rzece Tuszymka. Na terenie gminy otwierane są nowe zakłady przemysłowe – przemysł metalowy – które posiadają znaczne zapotrzebowanie na wodę do procesów produkcyjnych. Budowa wielofunkcyjnego zbiornika ze stałym piętrzeniem w naturalnej dolinie rzeki, bez konieczności wysiedlania mieszkańców i przebudowy infrastruktury jest jedynym korzystnym rozwiązaniem, który w sposób skokowy wpłynie na rozwój regionu. To wszystko powoduje, iż na terenie gminy Sędziszów Młp. powinno powstać alternatywne ujęcie wód powierzchniowych - w postaci zbiornika "Góra Ropczycka" - jako zbiornika ze stałym piętrzeniem. W ostatnich latach nie prowadzono w gminie Sędziszów Małopolski zalesień, ani nie był realizowany program małej retencji leśnej. Realizowanie małych zbiorników retencyjnych wody pitnej należy do działań zalecanych w planie zagospodarowania przestrzennego dla województwa podkarpackiego mających na celu zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wód oraz zapewnienie mieszkańcom województwa dostępu do dobrej jakościowo i wystarczającej ilościowo wody do celów bytowych, gospodarczych i przemysłowych. Bez retencjonowania wody w lokalizacjach, które są odpowiednie do budowy zbiorników ze stałą retencją – takich jak zbiornik „Góra Ropczycka", czy zbiornik „Kąty Myscowa", nie uda się zrealizować zapowiadanego programu rozwoju dróg wodnych w Polsce. Zwiększenie stopnia retencji sztucznej wód poprzez budowę zbiorników wodnych dla poprawy zaopatrzenia w wodę (wyrównanie przepływów) oraz tworzenia możliwości ograniczania skutków zjawisk ekstremalnych w przypadku ich wystąpienia (m.in. łagodzenie skutków susz) Budowa zbiorników małej retencji służyć ma zaspakajaniu różnych lokalnych potrzeb, w tym w zakresie zaopatrzenia w wodę, ochronę przed powodzią, rekreację itp. W warunkach wystąpienia zjawiska suszy mogą one być wykorzystywane dla łagodzenia tego stanu. Z uwagi na lokalizację planowanych w województwie zbiorników ze stałym piętrzeniem wód - w szczególności zbiornika „Kąty-Myscowa" oraz takich zbiorników jak chociażby zbiornik „Rudawka Rymanowska", czy zbiornik „Dukla" w obszarach chronionych lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie – od lat ich budowa nie jest realizowana, a prace zatrzymano na etapie dokumentacji środowiskowej. Zatem to zbiornik "Góra Ropczycka" - mógłby być najszybciej zrealizowanym zbiornikiem ze stałym piętrzeniem wód w województwie. Z uwagi na wszystkie powyższe argumenty - wnosimy o zmianę Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym w zakresie ujęcia w tym dokumencie budowy zbiornika "Góra Ropczycka" jako zbiornika ze stałym piętrzeniem - i ujęcie w Planie Przeciwdziałania Skutkom Suszy - Programie Rozwoju Retencji - zbiornika "Góra Ropczycka" na rzece Budzisz - jako zbiornika wielofunkcyjnego ze stałym piętrzeniem.		Nie uwzględniono	Zapis pozostawiono bez zmian. Zbiorniki retencyjne o stałym piętrzeniu wody są już uwzględnione w działaniu 7 z Katalogu działań PPSS - Realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych przez zwiększanie sztucznej retencji.	
15.	24-cze	E-mail	Gmina Łask	Sylwia Kaźmierczak Wydział Rozwoju s.kazmierczak@lask.pl	Prognoza	1. Projekt prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu PPSS. Rozdział 1.2.1 Dokumenty międzynarodowe.	W części podsumowującej informacje o każdym z wymienionych w rozdziale dokumentów międzynarodowych zamieszczona jest informacja, iż cyt. „W projekcie PPSS wskazane zostały liczne działania służące zwiększaniu odporności obszarów na skutki suszy [...]" oraz zaproponowano w nim szereg działań służących realizacji celów postawionych w wymienionych dokumentach, w tym wymienia się również zadania z załącznika 1A i IB. W związku z faktem, iż w wyniku przeprowadzonych konsultacji projektu PPSS zostały zdiagnozowane również inne planowane do realizacji zadania ujęte w załączniku nr 1C do PPSS prosimy o dopisanie do ww. informacji również zadania z załącznika 1C.				Uwzględniono	W analizie dokumentów strategicznych, w podsumowaniu dokumentów odnoszono się do załącznika 1C, wskazując cel planowanych zadań zawartych w tymże załączniku. Zgodnie z wniesioną uwagą w prognozie odniesiono się również do tego załącznika w treści rozdziału 1.2.1.	Załącznik nr 3
16.					Prognoza	2. Projekt prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu PPSS. Rozdział 2.3.1 Metoda oceny wpływu.	2. Projekt prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu PPSS. Rozdział 2.3.1 Metoda oceny wpływu. Zgodnie z zamieszczonymi, w niniejszym rozdziale informacjami, inwestycje wskazane w załączniku 1C do projektu PPSS ze względu na fakt, iż stanowią one zbiór potrzeb społecznych w zakresie propozycji działań inwestycyjnych, zgłoszonych w ramach procesu konsultacji społecznych projektu PPSS i brak jest dla nich szczegółowych informacji dot. planów ich wdrażania w okresie obowiązywania PPSS nie podlegały ocenie w ramach prognozy projektu PPSS. Analogiczna informacja została przekazana także podczas spotkań konsultacyjnych. Z postawionym w ww. punkcie stwierdzeniem nie możemy się jednak zgodzić ponieważ w odpowiedzi na konsultacje społeczne PPSS Gmina Łask przesłała Państwu zgłoszenie inwestycji zawierające szczegółowe dane dot. planowanej inwestycji, w tym również Kartę Informacyjną Przedsięwzięcia (KIP), która została złożona przez Gminę Łask jako załącznik do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji. Przekazano również szczegółowe dane dotyczące lokalizacji inwestycji, przewidywane koszty a także harmonogram dalszych prac oraz inne szczegółowe dane zamieszczone w wykonanych przez Gminę Łask opracowaniach, raportach i analizach środowiskowych. W związku z powyższym uważamy, iż na podstawie przekazanych danych możliwe było przeprowadzenie chociażby częściowej prognozy oddziaływania niniejszej inwestycji na środowisko. Dlatego też biorąc powyższe pod uwagę zwracamy się o ujęcie niniejszej inwestycji w katalogu zadań, które mogą być poddane analizie prognozy oddziaływania programu na środowisko. Uzasadnieniem niniejszego jest również fakt, iż w katalogu inwestycji zamieszczonych w załącznikach 1A i IB do PPSS, które zostały poddane ocenie, zamieszczone zostały inwestycje znajdujące się na analogicznym poziomie zaawansowania co inwestycja zgłoszona przez Gminę Łask. Jednocześnie informujemy, iż w przypadku konieczności uszczegółowienia danych przekazanych Państwu w wyniku prowadzonych konsultacji deklarujemy pełną współprace w ww. działaniach.				Uwzględniono	Aktualnie prognoza po uwzględnieniu uwag z konsultacji społecznych została rozszerzona o analizę potencjalnych oddziaływań wynikających z planowanych zadań zawartych w załączniku 1C do projektu PPSS. Tym samym wskazana inwestycja została oceniona w ramach prognozy dla projektu PPSS.	
17.					Prognoza		Złe rozwinięcie skrótu DUŚ	Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia			Uwzględniono	Zgodnie ze stosowanym nazewnictwem w rozdziale 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostepnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2020 r. poz. 283) jest mowa o decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dlatego też przyjęto powszechnie stosowany skrót obejmujący powyższe nazewnictwo. Jednakże zgodnie z przedstawioną w uwadze propozycją zmiany uszczegółowiono zapis w dokumencie prognozy.	
18.					Prognoza	str. 7	Złe odniesienie do rozdziałów PPSS jest Wyniki przeprowadzonych analiz, w zakresie ww. pkt. 1 oraz 4, ujęte zostały w następujących załącznikach do projektu PPSS		powinno być 2 oraz 4 (załączniki 1 a, b, c są częścią rozdziału dotyczącego propozycji budowy i przebudowy urządzeń wodnych		Uwzględniono	Uwaga została uwzględniona, wprowadzono korektę.	
19.					Prognoza	str. 12	Błędnie podany numer działania katalogowego jest działanie nr 19	powinno być działanie nr 3			Uwzględniono	Uwaga została uwzględniona, wprowadzono korektę.	
20.					Prognoza	str.14	Rozdział Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie minimalnych wymagań dotyczących ponownego użycia wody powinno być również dodane działanie nr 22				Uwzględniono	Uwaga została uwzględniona, wprowadzono uzupełnienie.	
21.					Prognoza		Przy dokumencie dotyczącym KPZK brakuje odniesienia do działania katalogowego nr 3				Uwzględniono	Uwaga została uwzględniona, wprowadzono uzupełnienie.	
22.					Prognoza		Długookresowa Strategia Rozwoju jednakowo nazwano działaniami zarówno działania katalogowe jak również inwestycje należy to rozgraniczyć				Uwzględniono	Uwaga została uwzględniona, wprowadzono korektę.	
23.					Prognoza		Efektem będzie poprawa zdolności produkcyjnej gleb z uwagi na wzrost retencji glebowej w okresach suszy" działania katalogowe nie są skierowane na ten cel. Celem działania 8 jest przede wszystkim ograniczenie odpływu wód ze zlewni a zwiększenie retencji co przełoży się na poprawę zdolności produkcyjnej gleb.	należy we właściwej kolejności wskazywać cele jakie będą realizowane przez działanie			Uwzględniono	Uwaga została uwzględniona, wprowadzono korektę.	
24.					Prognoza		W podrozdziale III. Ocena wpływu projektu PPSS brak odniesienia do oceny skumulowanej				Uwzględniono	Uwaga została uwzględniona, wprowadzono uzupełnienie.	

Lp.	DATA WPŁYNIĘCIA	SPOSÓB PRZEKAZANIA	INSTYTUCJA/ ORGAN ZGŁASZAJĄCY UWAGĘ	OSOBA ZGŁASZAJĄCA UWAGI/ OSOBA DO KONTAKTU	DOKUMENT KTÓREGO DOTYCZY UWAGA	FRAGMENT OPRACOWANIA KTÓREGO DOTYCZY UWAGA	TREŚĆ UWAGI	PROPOZYCJA ZMIAN	UZASADNIENIE ZGŁOSZONEJ UWAGI	DODATKOWE UZASADNIENIE/WYJAŚNIENIE	SPOSÓB ROZPATRZENIA UWAGI/WNIOSKU	ODPOWIEDŹ	NUMER ZAŁĄCZNIKA DO TABELI ROZBIEŻNOŚCI
25.	24-cze	Formularz kontaktowy	osoba prywatna	Jan Czerwiński osoba prywatna	Prognoza		Wskaźnik stanu realizacji dla działania nr 1 jest mało realny, brak narzędzi pozwalających zbieranie informacji od rolników				Wyjaśniono	Za zbieranie informacji o realizacji działania nr 3 odpowiadać będzie gmina. Zbieranie informacji o podjętych działaniach w zakresie tworzenia oczek wodnych czy zadrzewień śródpolnych przez rolników na terenie gminy jest realne i zasadne. Gmina dysponuje wachlarzem możliwości m. in. danymi zbieranymi przez sołtysów czy obwieszczeniami. Szczegółowe rozwiązania dotyczące oceny postępu w realizacji zapisów PPSS, w tym zakres zbieranych danych oraz podmioty, które powinny przekazywać informacje o wdrażaniu zapisów dokumentu przedstawiono w pracy pn.: Opracowanie metodyki prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.	
26.					Prognoza		Brak wskazania w jakim obszarze analizowany jest wskaźnik skuteczności realizacji				Nie uwzględniono	Uwaga niezrozumiała. Nie wiadomo co Autor uwagi ma na myśli odwołując się do "obszaru". Czy chodzi o obszar analiz, czy obszar w znaczeniu przestrzeni. Analizy skuteczności prowadzone mają być w obszarach zlewni. Szczegółowe rozwiązania dotyczące oceny postępu w realizacji zapisów PPSS, w tym zakres analiz przestrzennych przedstawiono w pracy pn.: Opracowanie metodyki prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.	
27.					Prognoza		Wskaźniki realizacji są podawane w różnych jednostkach (szt., powierzchnia, długość) natomiast wzór uwzględnia wyłącznie liczby, brak powiązania wskaźników realizacji z metodą wyliczenia skuteczności realizacji				Wyjaśniono	Wskaźniki dobrane są z uwzględnieniem specyfiki działań. W związku z faktem, iż działania mają różny charakter i różne efekty, wskaźniki są dobrane w różnych jednostkach. Metoda wyliczenia natomiast bazuje na porównaniu liczby/długości/powierzchni wykonanego działania w stosunku do zakładanego przez PGW WP poziomu na dany rok. Natomiast wskaźnik skuteczności jest obliczany z uwzględnieniem obszaru realizacji działania i liczby/długości/powierzchni wykonanych działań ogółem. Oba wskaźniki służące monitorowaniu postępu we wdrażaniu PPSS są dostosowane do potrzeb i specyfiki dokumentu.	
28.					Prognoza		Efekt wdrażania działania jest odwrotnie proporcjonalny niż zagrożenie suszą gdyż łatwiej jest osiągnąć spodziewany rezultat na obszarach o mniejszym zagrożeniu suszą, ze względu, że wymaga to mniejszych nakładów oraz liczby koniecznych do wdrożenia działań				Wyjaśniono	Wskaźnik skuteczności bazuje na zasadzie, że działania muszą być wdrażane na obszarach najbardziej zagrożonych suszą, im większe zagrożenie suszą tym wyższa waga przypisana danemu działaniu. Celem dokumentu jest ograniczenie skutków suszy, w szczególności do obszarach o najwyższym zagrożeniu. Kwestie te wyjaśnione są na stronie 33 i 34 prognozy do PPSS.	
29.					Prognoza		Wskaźnikami realizacji części działań są dane dotyczące powierzchni długości objętości, liczby itp. Brak jest określenia kiedy należy uznać że działanie zostało zrealizowane co jest konieczne do wskazania liczby działań do wyliczenia według wzoru				Wyjaśniono	Docelowy roczny poziom realizacji poszczególnych działań przyjmowany jest przez PGW WP. Szczegółowe rozwiązania dotyczące oceny postępu w realizacji zapisów PPSS, w tym szczegółowy sposób oceny postępu przedstawiono w pracy pn.: Opracowanie metodyki prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.	
30.					Prognoza	Str. 192	W akapicie „Edukacja (działania nr 21, 22, 23)" tekst nie zawiera opisu działania 23				Uwzględniono	Uwaga została uwzględniona. Wprowadzono uzupełnienie.	
31.	24-cze	E-mail wraz z załącznikiem	Fundacja "Rozwój TAK - odkrywki NIE"	Tomasz Wiśniewski biuro@fundacja.rozwoj.pl 48 663 843 748	Prognoza	Rozdział 5.5 (str. 187)	Na odniesiono się do istniejącego problemu związanego z odwodnieniami górniczymi prowadzonym w niektórych regionach Polski, które powodują znaczące obniżenie zwierciadła wód podziemnych, a w konsekwencji zmiany w siedliskach wodnych i zależnych od wody ekosystemach – CO2, SOG, w parkach krajobrazowych, rezerwatach przyrody, a potencjalnie również w parkach narodowych (Polskiej Park Narodowy i rezerwat biosfery Unesco) – planowane kopalnie węgla kamiennego m.in. Karolinka). Oddziaływania te kumulują się z presją związaną ze zmianą klimatu i suszą, co sprawia, że skutki suszy są w tych rejonach szczególnie dotkliwe, a jednocześnie występuje zagrożenie dla ujęć wody pitnej dla ludności (zagłębienie strefy wody oraz spadku jakości wody w ujęciach wód podziemnych). Rejony te to przede wszystkim: - Górnośląski Okręg Przemysłowy (JCWPd 111, 112, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 155, 156, 157) (obszary bilansowe GL-III, GL-IV, - Wschodnia Wielkopolska – rejon wydobycia węgla brunatnego Konin-Turek (JCWPd 062, 071, 047, 043) (obszar bilansowy P-VII). - Rejon kopalni węgla brunatnego i elektrowni Bełchatów (województwo łódzkie) (JCWPd 083, a w przypadku budowy nowego bloku 084, 085, 086, 087, 088, 089, 090, 091, 092, 093, 094) - Rejon turoszowski – kopalnia węgla brunatnego i elektrownia Turów (województwo dolnośląskie) (JCWPd 105 oraz oddziaływania transgraniczne – w tym na obszary Natura 2000 (1): Czechy – GWB 14200 i prawdopodobnie 64130, Niemcy - DE_GB_DESN_NE-2 i prawdopodobnie DE_GB_DESN_NE-3).				Nie uwzględniono	Rozdział prognozy 5.5. dotyczy istniejących problemów, które wynikają z występowania skutków suszy, zmian klimatu i mają wpływ na środowisko przyrodnicze. Dlatego podkreśla się problem zmian klimatu, pogłębiania zjawiska suszy i wpływu na gatunki zależne od wód, przesuszenie ekosystemów, czy pogorszenie środowiska wodnego, jednocześnie podkreślając istotę niektórych z działań w aspektach związanych z minimalizowaniem i ograniczaniem negatywnego wpływu zjawiska suszy na ekosystemy zależne od wód. Problem przedstawiony w uwadze jest niezmiernie ważny, jednakże jest to jedna z przyczyn mające wpływ na zasoby wodyi siedliska przyrodnicze. Tak jak podkreślono w uwadze: istnieje problem związany „z odwodnieniami górniczymi prowadzonymi w niektórych regionach Polski, które prowadzą do znaczących deficytów zasobów wód podziemnych, oraz do negatywnych zmian w siedliskach przyrodniczych, gdyż zależnych od wody – w tym na obszarach chronionych – OSO, SOO, w parkach krajobrazowych, rezerwatach przyrody, a potencjalnie również w parkach narodowych (Polski Park Narodowy i rezerwat biosfery Unesco)". Ale tak jak wskazano we wstępie odpowiedzi, w rozdziale 5.5. odnoszono się do problemu wynikającego z występującego zjawiska suszy. Aspekty dotyczące wpływu odwodnień górniczych na środowisko wodne poruszono w projekcie prognozy w rozdziale dot. wód podziemnych.	Załącznik nr 4
32.					Prognoza/PPSS	Rozdział 7. rozdział 1.6 PPSS, podrozdział Wody Podziemne (str.48), rozdział 3.3 PPSS (str.61)	W projekcie PPSS nie przewidziano konkretnych rozwiązań aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia skutków suszy w rejonach odwodnień górniczych, mimo iż wprowadzenie takich rozwiązań jest możliwe.	Fundacja wnioskuje o poszerzenie katalogu rozwiązań alternatywnych o konkretne działania nakierowane na ochronę rejonów, które są zagrożone wystąpieniem deficytów wód podziemnych wywołanego poborami wody, deficytu wód podziemnych wywołanego poborami, odwodnieniowym – w tym: - działania techniczne, takie jak np. zabezpieczanie czystych wód podziemnych z odwodnienia do głębokiej (szczególnie w rejonach, gdzie występują zagrożenia dla ujęć wody pitnej) oraz wykorzystanie takich zbiorów dla retencji (na przykład Projektowa Gniezneńskiego as. zlewnia/warta) - działania formalno - prawne, takie jak prowadzona z urzędu rewizja pozwoleń wodnoprawnych i zintegrowanych pozwoleń zintegrowanych wydawanych dla zakładów górniczych, dotyczących odwodnienia, w celu ograniczenia ich wpływu na deficyty wód podziemnych, w tym ograniczenie zasięgu leja depresji do granic obszaru górniczego, ograniczenie obniżenia poziomu wód podziemnych poza obszar górniczy, ograniczenie ilości wody odprowadzanej do środowiska, ograniczenie czasu trwania odwodnienia, ograniczenie zasięgu leja depresji do granic obszaru górniczego

Lp.	DATA WPŁYNIĘCIA	SPOSÓB PRZEKAZANIA	INSTYTUCJA/ ORGAN ZGŁASZAJĄCY UWAGĘ	OSOBA ZGŁASZAJĄCA UWAGĘ/ OSOBA DO KONTAKTU	DOKUMENT KTÓREGO DOTYCZY UWAGA	FRAGMENT OPRACOWANIA KTÓREGO DOTYCZY UWAGA	TREŚĆ UWAGI	PROPOZYCJA ZMIAN	UZASADNIENIE ZGŁOSZONEJ UWAGI	DODATKOWE UZASADNIENIE/WYJAŚNIENIE	SPOSÓB ROZPATRZENIA UWAGI/WNIOSKU	ODPOWIEDŹ	NUMER ZAŁĄCZNIKA DO TABELI ROZBIEŻNOŚCI
46.	24-cze	E-mail wraz z załącznikiem	WWF Polska	Przemysław Nawrocki pnawrocki@wwf.pl	Prognoza	od str. 200	a. W tekście (od s. 200) znajduje się opis negatywnego oddziaływania zbiorników zaporowych na środowisko. Na stronie 202 wskazano na przykład *„budowle poprzeczne piętrzące wodę cieków, przyczyniają się do przerwania ciągłości ekologicznej rzeki, ograniczając możliwość przemieszczania się organizmów. Częściowo oddziaływania te można zmniejszyć poprzez zastosowanie urządzeń do migracji organizmów wodnych*". Tu należy podkreślić, że budowle poprzeczne nie przyczyniają się do przerwania ciągłości, ale ją **generują.** Takie łagodzenie kluczowych oddziaływań wprowadza w błąd.			Zagadnienia związane z budową zbiorników zaporowych, które w PPSS są wskazywane jako jedno z głównych i skutecznych remediów na skutki suszy, trzeba stwierdzić, że zbagatelizowano drastycznie negatywny wpływ zaplanowanych przedsięwzięć na środowisko, w tym na cele środowiskowe w rozumieniu Ramowej Dyrektywy Wodnej. Za przykład dajmy wspomniane już planowane stopnie na Odrze – Lubiąż i Ścinawa, czy Zbiornik Kąty-Myscowa na Wisłoce, lokalizowany w granicach Magurskiego Parku Narodowego i czterech obszarów Natura 2000, na które, zgodnie z już posiadanymi danymi środowiskowymi, będzie znacząco negatywnie oddziaływał. Co do skuteczności tego typu przedsięwzięć w walce ze skutkami suszy, można się posłużyć przykładem zbiornika Brodziaki planowanego do realizacji na Czarnej Ładzie w obrębie podmokłej doliny rzecznej wypełnionej gruntami organicznymi, głównie torfami. Pojemność retencyjna takich obszarów może być porównywana ze zbiornikiem wybudowanym w takim miejscu bez ponoszenia kosztów środowiskowych i ekonomicznych. Kwestie budowy tego zbiornika szczegółowo opisano w jednym z dokumentów opracowanych przez WWF i Koalicję Ratujmy Rzeki.	Wyjaśniono	W ramach wykonywanej prognozy- wskazano jaki wpływ wynika w sytuacji powstawania budowli piętrzących na ciekach, z którego jasno wynika wniosek dotyczący przerwania ciągłości ekologicznej rzeki. Zatem nie umniejszano w tym miejscu oddziaływań- bowiem tego typu wpływ jednoznacznie wskazywano w ramach wykonywanej analizy oddziaływań.	Załącznik nr 8
47.					Prognoza	podsumowanie oddziaływań (str. 202-203)	b. W podsumowaniu oddziaływań na stronie 202-203 znajduje się zapis: „Elementy oceny stanu wód, na które mogą wystąpić negatywne oddziaływania związane z budową zbiorników i stawów: wszystkie elementy biologiczne, wszystkie elementy hydromorfologiczne, stan fizykochemiczny, możliwy wpływ na stan chemiczny (kumulowanie się zanieczyszczeń w osadach dennych). Wpływ na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych ustalonych dla jcwp - spodziewany wpływ, w zależności od rodzaju inwestycji i skali inwestycji. Wpływ na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych ustalonych dla obszarów chronionych – spodziewany wpływ, w zależności od rodzaju inwestycji i skali inwestycji."		Zatem ponownie wskazano znaczący negatywny wpływ na wszystkie elementy jakości wód, ale już nie doprecyzowano tego wpływu na cele środowiskowe, łagodząc oddziaływania.		Nie uwzględniono	W rozdziale dotyczącym oceny wpływu działań w zakresie budowy zbiorników wodnych identyfikowano możliwy wpływ jaki może wynikać z realizacji tego typu działań, identyfikując możliwe oddziaływania na poszczególne elementy oceny stanu wód. Jednakże skala wpływu będzie uzależniona od rodzaju/ skali inwestycji (tak jak to zapisano w projekcie prognozy), jak również obszaru objętego oddziaływaniem. Od wielkości tego oddziaływania uzależniony będzie również wpływ na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych dla jcwp, jak również obszarów chronionych. Przy ocenie wpływu powinno się również uwzględniać lokalizację inwestycji względem jcw, obszarów chronionych, powierzchnię obszarów chronionych, powierzchnię jcw/ zlewnię jcw, które mogą podlegać oddziaływaniu. Dlatego też podkreślono przy ocenie wpływu działań zawartych w katalogu, że skala oddziaływania będzie zależała od różnych czynników. W sytuacji realizacji konkretnego działania, kiedy będą znane rozwiązania projektowe, parametry inwestycji, a zwłaszcza jej lokalizacja – jednoznacznie można stwierdzić, czy inwestycja może wpływać na cele środowiskowe danej jcw, obszarów chronionych. Na etapie niniejszej prognozy - bez dokładnej lokalizacji inwestycji, jej zakresu – identyfikowano możliwy wpływ i podkreślano, że oddziaływanie będzie uzależniony od skali/ rodzaju inwestycji. Zatem w trakcie analiz nie „łagodzono oddziaływania" a sygnalizowano, iż te oddziaływania mogą być zróżnicowane w zależności od parametrów inwestycji, lokalizacji przedsięwzięcia.	
48.					Prognoza	str. 266	c. Na stronie 266 przy doborze działań alternatywnych można znaleźć taką ocenę zbiorników zaporowych: „Budowa sztucznych zbiorników na wodę (za wyjątkiem stawów ziemnych) może czasowo zwiększyć dostępność wody do nawodnień, jednak nie wszędzie budowa zbiorników jest możliwa, w okresie susz i niżówek wszelkie bariery na rzekach całkowicie degradują system rzeczny, a ponadto zbiorniki gromadzą głównie zasoby wody koryt rzecznych, co w przypadku przedłużającej się suszy sprawia, że nie spełnią one swojej roli." Co ciekawe nie jest to bezpośrednia ocena budowy zbiorników, ale realizacji zbiorników jako alternatywy dla innych działań.		Niezależnie od tego, słusznie poruszono tu kluczowe kwestie, które powinny wyłączyć lub znacząco ograniczyć tego typu inwestycje w dokumencie jakim jest PPSS. Niestety nie zrobione tego i choć dalej na stronie 272 znów przedstawiono szczegółowy opis negatywnego oddziaływania zbiorników na środowisko, to jednak Prognoza w podsumowaniu kończy się odmiennymi wnioskami (punkt d).		Nie uwzględniono	W podsumowaniu zawarte są wnioski wynikające z przeprowadzonych ocen, co jest zgodne z treścią wykonanych analiz dot. katalogu działań/ inwestycji z załączników do projektu PPSS. Poszczególne oceny wpływu inwestycji na komponenty środowiska zawarte zostały w rozdziałach dot. oceny oddziaływania na poszczególne elementy środowiska bądź w załącznikach nr 5 i 6 do projektu prognozy. Przytoczone zdanie dotyczy opisu rozwiązań alternatywnych i stwierdzenia wskazującego, iż „budowa zbiorników nie wszędzie jest możliwa", co nie jest sprzeczne z pozostałymi zapisami projektu prognozy. W dokumencie wielokrotnie przytaczano zapisy zawarte w katalogu działań (dot. działań w zakresie: kształtowania zasobów wodnych poprzez zwiększanie sztucznej retencji m.in. budowy zbiorników wodnych), a mianowicie: tego typu działania - mogę być realizowane pod warunkiem, że nie ma możliwości zastosowania działań korzystniejszych z punktu widzenia ochrony środowiska. Dodatkowo w katalogu działań zawarto zapis: „ (…) działanie obejmuje realizację inwestycji (głównie budowę urządzeń wodnych i obiektów hydrotechnicznych) zawartych w aktualnie obowiązujących dokumentach planistycznych tj. aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz planach zarządzania ryzykiem powodziowym. Źródłem działań mogą być również inwestycje, które uzyskały ocenę wodnoprawną i spełniają cel przeciwdziałania skutkom suszy". W tym miejscu należy również podkreślić, iż projekt PPSS proponuje również inne działania dot. przeciwdziałania skutkom suszy: nr 4 - w zakresie przedsięwzięć sprzyjających zwiększaniu lub odtwarzaniu naturalnej retencji; nr 1 - w zakresie zadań dot. zwiększeniu ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych; nr 2 - w zakresie zwiększenia naturalnej retencji na gruntach leśnych. Ponadto w podsumowaniu projektu odniesiono się do możliwych rozwiązań alternatywnych. W projekcie prognozy zaproponowano bardzo szerokie podejście do możliwości korzystania z rozwiązań alternatywnych.	
49.					Prognoza	str. 282	d. W Podsumowaniu, na stronie 282 wskazano: „W efekcie wykonanych analiz nie zidentyfikowano negatywnego znaczącego wpływu planowanych zadań inwestycyjnych na cele obszarów Natura 2000 oraz innych obszarów chronionych. Dla kilku inwestycji (głównie dot. budowy zbiorników wodnych) wskazano potencjalny wpływ na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych przez poszczególne jcwp, objęte planowanym działaniem." Takie sformułowania nie oddają skali oddziaływania i nie kończą się wnioskami o wyłączenie danychinwestycji z PPSS. Ponadto nie tylko budowa zbiorników wodnych wiąże się z negatywnym znaczącym oddziaływaniem na cele środowiskowe jcwp. Do tych inwestycji należy również budowa stopni wodnych, jazów i regulacja rzek realizowana obecnie pod hasłem „zwiększenia retencji korytowej". W dalszej części Podsumowania stwierdzono, że „Budowa zbiorników wodnych jest istotna ze względu na konieczność zwiększenia możliwości retencyjnych zlewni, jak również w niektórych przypadkach ochrony przeciwpowodziowej."		Taki zapis jest sprzeczny z zapisem przytoczonym w p. c. Zbiorniki zaporowe nie są istotnym rozwiązaniem problemu suszy. Budowa zbiorników zaporowych to kosztowna i niepotrzebna próba leczenia objawów, a nie przyczyn suszy - takie podejście nie poprawi sytuacji w sposób skuteczny i długofalowy. Należy również podkreślić, że tzw. zbiornik mokre (wypełnione stale wodą) do których należą również zbiorniki retencyjne, nie są efektywne w zarządzaniu ryzykiem powodziowym. Wręcz przeciwnie, mogą je zwiększyć ograniczając pojemność retencyjna dolin rzecznych i stwarzając ryzyko groźnych awarii technicznych. Bardziej skuteczne w tym zakresie są zbiorniki suche, ale i one mogą negatywnie oddziaływać na środowisko. Zatem z punktu widzenia zarządzania ryzykiem suszy preferowanym rozwiązanie powinno być zwiększanie naturalnej retencji koryt dolin rzecznych, np. poprzez odsuwanie wałów powodziowych dalej od koryta rzeki czy też poprzez niskonakładowe działania, takie jak odcinkowe przerywanie tzw. wargi brzegowej (sięgającej nawet wys. 1 m), jaka powstaje wzdłuż brzegów cieków, na których prowadzono pogłębianie koryta, a urobek odkładano na brzegu.		Nie uwzględniono	W podsumowaniu na str. 282 zawarto wnioski wynikające z przeprowadzonych ocen, co jest zgodne z treścią wykonanych analiz dot. inwestycji z załącznika 1A i 1B oraz oraz wnioski wynikające z dodatkowych uzupełnionych analiz dot. załącznika 1C . Poszczególne oceny wpływu inwestycji na komponenty środowiska zawarte zostały w rozdziałach dot. oceny oddziaływania na poszczególne elementy środowiska bądź w załącznikach nr 5, 6 i 7 do projektu prognozy. Dodatkowo w rozdziale dot. podsumowań oddziaływań 6.6.11. odnoszono się do inwestycji dla których wskazano potencjalny wpływ na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych przez poszczególne jcwp, objęte planowanym działaniem. Dodatkowo należy podkreślić, iż niezależnie od prowadzonej oceny strategicznej dla każdej inwestycji, która zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839), zostanie zakwalifikowana do przedsięwzięć dla której zgodnie z ww. rozporządzeniem konieczne będzie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, niezbędne będzie przeprowadzenie oceny wpływu inwestycji na środowisko, w tym na obszary chronione. Należy podkreślić, iż etap uzyskiwania DUŚ jest etapem dokładniejszych analiz w ramach, których prowadzone są m.in. inwentaryzacje przyrodnicze i na tym etapie ostatecznie można potwierdzić brak istotnego wpływu inwestycji na środowisko przyrodnicze, bądź wskazać rozwiązania alternatywne. Projekt PPSS proponuje również inne działania dot. przeciwdziałania skutkom suszy: m.in. w zakresie działań sprzyjających zwiększaniu lub odtwarzaniu naturalnej retencji. W projekcie PPSS zaproponowano różne działania, które łącznie mają przynieść zamierzony skutek.	
50.					Prognoza	str. 283	e. Na stronie 283 wskazano: „ Zaproponowane działania oraz inwestycje zawarte w załącznikach do projektu PPSS służące ograniczaniu skutkom suszy, pozwolą na zminimalizowanie wpływu tego zjawiska na poszczególne elementy środowiska i prognozowane pogorszenie ich stanu w sytuacji braku realizacji tego typu działań."		Zadania inwestycyjne wskazane w załącznikach, a polegające na budowie zbiorników wodnych i regulacji rzek nie są skutecznym sposobem na ograniczanie skutków suszy, ponieważ ich efekty są odwrotne od zamierzonych w skali całej zlewni, a także w zlewniach sąsiadujących, a tak musi być postrzegane zarządzanie zasobami wodnymi.		Nie uwzględniono	Proponowane działania to nie tylko realizacja zbiorników wodnych/ urządzeń piętrzących. Należy zwrócić uwagę, iż oprócz działań dot. budowy zbiorników zaproponowano też inne działania dot. m.in. retencji naturalnej (działanie nr 4), retencji na terenach rolnych (działanie nr 1), leśnej (działanie nr 2). Przy działaniach z zakresu budowy zbiorników (działanie nr 7) wyraźnie wskazano, iż działania te mogę być realizowane pod warunkiem, że nie ma możliwości zastosowania działań korzystniejszych z punktu widzenia ochrony środowiska. W przypadku inwestycji z zakresu budowy zbiorników wodnych/ piętrzeń jak już wcześniej wskazywano – inwestycje te będą podlegać ocenie wpływu na etapie uzyskiwania stosowanych decyzji. Będzie to etap, kiedy będzie można rozważyć rozwiązania alternatywne do zaproponowanych rozwiązań projektowych bądź uwzględnić proponowane w prognozie rozwiązania alternatywne. Należy również podkreślić, iż głównym elementem projektu Planu jest katalog działań tj. załącznik nr 2 zawierający działania służące przeciwdziałaniu skutkom suszy, w tym działania z zakresu naturalnej retencji.	
51.					Prognoza/PPSS	Prace utrzymaniowe	Ani w PPSS, ani w Prognozie nie odniesiono się do rzeczywistych skutków prowadzenia prac utrzymaniowych.	W odniesieniu do przeciwdziałania skutkom suszy w pierwszej kolejności powinno się dokonać oceny zasadności prowadzenia prac utrzymaniowych na danym terenie i całkowicie z nich zrezygnować, kiedy nie ma ku temu istotnych przesłanek. Zwłaszcza, że realizacja prac utrzymaniowych pogłębia problem suszy, a na niektórych obszarach, w zależności od uwarunkowań lokalnych, również problem powodzi.	Prace utrzymaniowe wciąż postrzegane są i opisywane jako działania wpływające w sposób minimalny na ekosystem rzeczny lub niewpływające wcale. Z wieloletnich doświadczeń wynika, że wpływ niektórych rodzajów prac utrzymaniowych na środowisko jest znacząco negatywny, zwłaszcza, że wykonywane są one cyklicznie: corocznie lub co kilka lat. Biologiczne i hydromorfologiczne elementy jakości wód powierzchniowych są więc narażone na stałe, cykliczne negatywne oddziaływania i często nie mogą osiągnąć wartości właściwych dla dobrego stanu lub potencjału ekologicznego. Długoletnie doświadczenia w monitorowaniu prac utrzymaniowych i analizy dokumentacji towarzyszącej ogłoszeniom przetargów na wykonanie prace utrzymaniowych upoważniają do stwierdzenia, że pod hasłem utrzymania wód faktycznie realizuje się odcinkową regulację rzek. Ma to miejsce zwłaszcza w odniesieniu do różnego typu działań akcyjnych, takich jak naprawa szkód powodziowych, gdzie często np. „zabudowa wyrw" w brzegach rzek jest de facto regulacją rzeki z zastosowaniem umocnień takich jak narzut kamienny.	Na zasadność, a wręcz konieczność potraktowania prac utrzymaniowych nie tylko jako odrębnego problemu gospodarki wodnej, ale i kluczowego problemu w zagadnieniach związanych z przeciwdziałaniem skutkom suszy, wskazuje m. innymi skala realizacji tzw. odmulania cieków, formalnie zapisanego w Prawie wodnym jako „udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namułów i rumoszu". W praktyce polega na usunięciu koparką warstwy do 50 cm osadów dennych, zwykle odkładanego na brzegach cieku, w wyniku czego z czasem powstaje podwyższenie terenu zwane wargą brzegową. Wysoka warga brzegowa może znacząco ograniczyć możliwość zalania doliny wezbranymi wodami rzeki, a tym samym ogranicza retencję dolinową i odtwarzanie zasobów wody w profilu glebowym w dolinach rzek. Specjaliści z zakresu badań i ochrony ekosystemów rzecznych są zgodni, że jest to działanie o potencjalnie bardzo silnym negatywnym bezpośrednim wpływie na siedliska i gatunki roślin i zwierząt związane z korytem cieku (poprzez uproszczenie struktur dna i bezpośrednie niszczenie siedlisk i osobników gatunków roślin i zwierząt) i doliną cieku (poprzez zwiększenie drenującego efektu koryta cieku i wzmiankowane wyżej przerwanie ciągłości poprzecznej doliny rzeki wskutek tworzenia się wargi brzegowej). Silnie negatywnie wpływa również na zdolność rzeki do samooczyszczania (absorpcji biogenów i innych zanieczyszczeń). Do niniejszej tabeli załączono pismo WWF - w ramach którego poruszane są aspekty związane z pracami utrzymaniowymi.	Nie uwzględniono	W prognozie oddziaływania na środowisko oceniano wpływ zapisów i inwestycji/ działań zawartych w projekcie PPSS. Zatem ocena obejmowała działania zawarte w katalogu działań, inwestycje z załącznika 1A i 1B oraz uzupełniono oddziaływania wynikające z załącznika 1C. W katalogu działań zawarto działanie nr 18 „Zmiana sposobu wykonywania oraz przesunięcie terminów realizacji prac utrzymaniowych na ciekach, z uwagi na wystąpienie suszy hydrologicznej, ujętych w planach utrzymania wód". W efekcie działania nastąpi: Pozytywny wpływ „na funkcje hydrologiczne cieku w okresie występowania suszy" dodatkowo nastąpi „wydłużenie czasu retencji korytowej oraz spowolnienie odpływu rzecznego" i ograniczy oddziaływanie suszy na ekosystemy wodne i od wód zależne. Zgodnie ze wskazaniami katalogu działań harmonogram i zasady prac utrzymaniowych z uwagi na występowanie suszy powinny zostać wdrożone do aktualizacji planów utrzymania wód.	
52.					Prognoza		W odniesieniu do analizowanej Prognozy wnosimy o ponowne, rzetelne analizy poszczególnych inwestycji zamieszczonych w załącznikach do PPSS w kontekście ich rzeczywistego wpływu zarówno na środowisko jak i na przeciwdziałanie skutkom suszy, w tym ocenę oddziaływania skumulowanego w zlewniach rzek i poszczególnych JCWP, nie tylko z uwzględnieniem działań zamieszczonych w PPSS, ale też z uwzględnieniem działań przewidzianych do realizacji w innych planach i programach, w tym w szczególności w „Założeniach do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016–2020 z perspektywą do roku 2030". Należy również zweryfikować główne czynniki wpływające na pogłębienie problemu suszy, na przykład prace utrzymaniowe w powiązaniu z dysfunkcyjnymi systemami rowów melioracyjnych i w odniesieniu do nich dokonać oceny wpływu oraz zaproponować skuteczne działania zapobiegawcze.				Nie uwzględniono	W ramach prognozy oddziaływania na środowisko wykonano analizy starając się jak najpełniej identyfikować oddziaływania, które mogą wynikać z realizacji poszczególnych działań. Przy analizach uwzględniono stopień szczegółowości informacji dostępnych dla danych działań/ inwestycji. Co zostało wyjaśnione w ramach opisanej metodyki oceny. Ponadto należy podkreślić, iż prognoza jest dokumentem, w ramach którego identyfikuje się potencjalne oddziaływania na poziomie strategicznej oceny. Nie jest to etap oceny wpływu wykonywany dla pojedynczych inwestycji w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach uzyskiwanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Na etapie strategicznej oceny wpływu zidentyfikowano oddziaływania i wskazano rozwiązania ograniczające, minimalizujące wpływ. Jak również wskazano propozycje rozwiązań alternatywnych. W ramach wykonanej oceny wpływu skumulowanego przenalizowano zaproponowane działania z załącznika 1A i 1B z uwzględnieniem inwestycji, które zostały ocenione w ramach aktualizacji planów gospodarowania wodami, planów zarządzania ryzykiem powodziowym, jak również te dla których uzyskano decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, czy wykonano dokumentację środowiskową. Przy prowadzonych analizach uwzględniono ww. zadania, które planowane są w ramach poszczególnych jcw (jcwp/jcwpd), zlewniach jcw oraz poszczególnych obszarach chronionych. Uwzględniano cele środowiskowe dla poszczególnych jcw, jak również cele obszarów chronionych i zalecenia wynikające z obszarów chronionych. Co pozwoliło na zidentyfikowanie potencjalnego wpływu skumulowanego na możliwość osiągania celów środowiskowych przez jcw, obszarów chronionych. Działania zawarte w PPSS dotyczą kolejnego cyklu planistycznego zatem ocena wpływu skumulowanego poza działaniami uwzględnionymi na etapie opracowania prognozy projektu PPSS (wynikającymi z działań wskazanych PZRP/aPGW) będzie dotyczyć działań, które zostaną zaplanowane w ramach aktualizacji tychże dokumentów. Zatem będzie to etap kolejnych ocen strategicznych. Dodatkowo w momencie realizacji poszczególnych inwestycji niezbędne będzie przeprowadzenie oceny wpływu skumulowanego w ramach oceny wpływu przedsięwzięcia na środowisko na poziomie uzyskiwanej DUŚ, co umożliwi przeprowadzenie dokładniejszej oceny (znając poszczególne rozwiązania projektowe). W ramach cytowanego dokumentu „Założeniach do planów rozwoju śródlądowych dróg wodnych w Polsce na lata 2016–2020 z perspektywą do roku 2030" planuje się m.in. rozpoczęcie budowy kolejnych stopni wodnych Lubiąż i Ścinawa, które brano pod uwagę przy ocenie wpływu skumulowanego. Na etapie wykonanej prognozy sygnalizuje się możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych wynikających z nakładania się inwestycji, które planuje się do realizacji w ramach jednego obszaru - mogących wynikać z innych realizowanych dokumentów. I dotyczy to zarówno etapu budowy, jak również późniejszej eksploatacji inwestycji. Wykonane oceny wpływu w ramach projektu prognozy dostosowane były stopniem szczegółowości do informacji posiadanych w ramach projektu PPSS. Wykonana ocena oddziaływania umożliwiła wskazanie problemowych obszarów związanych z realizacją inwestycji dot. sztucznej retencji, jednocześnie wskazując rozwiązania minimalizujące, ograniczające wpływ, jak również szereg propozycji rozwiązań alternatywnych. Wykonana ocena odpowiada poziomowi szczegółowości dokumentu strategicznemu. Dokładniejsze analizy będą wykonywane w ramach poszczególnych oceny oddziaływania na środowisko konkretnych przedsięwzięć.	
53.	24-cze	E-mail wraz z załącznikiem	Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi	tel./fax: 42 630 57 69 do 72 e-mail: sekretariat @ bppwl.lodzkie.pl	Prognoza	Rozdział 5.6. Potencjalny wpływ na środowisko w przypadku realizacji projektu PPSS, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe, chwilowe,krótko-,średnio-, długoterminowe, pozytywne, negatywne	Brak przestrzennego odniesienia w przypadku oceny potencjalnego wpływu zbiorników na inne (poza obszarami Natura 2000) wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody. Brak zatem konkretnych wskazań, które z form ochrony przyrody szczególnie zagrożone będą utratą wartości przyrodniczych w wyniku realizacji dużych, wielofunkcyjnych zbiorników? Np. wątpliwości budzi brak dostrzeżenia jakichkolwiek oddziaływań (choćby w początkowym etapie realizacji inwestycji) związanych z zadaniem - rewitalizacją zbiornika wodnego Sulejów na walory przyrodniczo-krajobrazowe Sulejowskiego Parku Krajobrazowego, w którym zbiornik ten się znajduje.				Nie uwzględniono	W rozdziale 5.6. (5.6.1-5.6.9) dokonano oceny wpływu działań zawartych w katalogu działań zawartych w załączniku nr 2 do projektu PPSS. Przy ocenie wpływu poszczególnych działań odnoszono się również do środowiska przyrodniczego, siedlisk przyrodniczych w zakresie w jakim było to możliwe ze względu na fakultatywny charakter katalogu działań. W załączniku nr 2 nie precyzuje się dokładnej lokalizacji planowanych działań. Dlatego ocena wpływu została dostosowana do charakteru tego załącznika. W przypadku inwestycji zawartych w załączniku nr 1A i 1B analizy oddziaływań zostały przedstawione w załączniku nr 5 i 6 do projektu prognozy. W załącznikach odnoszono się do obszarów chronionych zależnych od wód (nie tylko do obszarów Natura 2000), które zlokalizowane były w zasięgu planowanych inwestycji. W odniesieniu do inwestycji dot. rewitalizacji zbiornika wodnego Sulejów – ocena została przeprowadzona w załączniku nr 5 do projektu prognozy, gdzie odniesiono się do wpływu na florę i faunę (kolumna dot. wpływu na różnorodność biologiczną obszaru) na etapie realizacji inwestycji.	Załącznik nr 9
54.					Prognoza	Uwaga o charakterze ogólnym odnosząca się do katalogu zbiorników podlegających OOS	Zasadnym jest dokonanie oceny wpływu na środowisko inwestycji zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych zawartych w załączniku 1C, przynamniej w odniesieniu do zbiorników o powierzchni min. 100 ha				Uwzględniono	Aktualnie prognoza po uwzględnieniu uwag z konsultacji społecznych została rozszerzona o analizę potencjalnych oddziaływań wynikających z planowanych zadań (załącznik 1C). Należy jednak pamiętać, iż inwestycje te i tak będą podlegały ocenie wpływu na późniejszym etapie tj. uzyskiwania stosowanych decyzji. Będzie to etap, kiedy dokładnie będzie mogła zostać przeprowadzona ocena wpływu na wszystkie komponenty środowiska z uwzględnieniem elementów środowiska przyrodniczego i wskazania ewentualnych rozwiązań alternatywnych.	
55.	06-lip	Pismo znak: HŚ.BW.530.2.2020.AM	Główny Inspektor Sanitarny	-	Prognoza	-	W opinii Głównego Inspektoratu Sanitarnego przedmiotowy projekt nie wystarczająco uwzględnia możliwy konflikt dotyczący wystarczającej ilości zasobów wody, ujmowanej na cele rolnicze i na cele zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę. Projekt powinien znacznie bardziej odnosić się do już aktualnego i coraz częściej spotykanego problemu suszy mogącego mieć wpływ na ilość zasobów ujmowanych na cele zaopatrzenia ludności w wodę. Problem suszy jest na tyle istotny, że wymaga interdyscyplinarnego podejścia w aspekcie wpływu działalności antropogenicznej jak i uwarunkowań środowiskowych odnoszących się do zasobów wód podziemnych. Niedostateczna ilość wód powierzchniowych jest bezpośrednio związana z ilością zasobów wód podziemnych, dlatego budowa nowych ujęć na zaopatrzenie w wodę, jak wskazano w dokumencie, nie wpływa na przeciwdziałanie suszy. Wskazuje, iż budowa ujęć wód podziemnych do poboru wody na cele nawodnień rolniczych może doprowadzić do zmniejszenia zasobów wód podziemnych z głębszych poziomów wodonośnych wykorzystywanych jako źródła wody dla potrzeb ludności. W punkcie I uwag dotyczącym wniosku o uwzględnienie oddziaływania proponowanych zadań dotyczących budowy lub przebudowy urządzeń wodnych służących przeciwdziałaniu skutkom suszy na istniejące ujęcia wód wykorzystywanych do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym wskazano konieczność uwzględnienia oddziaływania „budowy ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych" na istniejące zasoby wód ujmowanych wykorzystywanych do celów zbiorowego zaopatrzenia. W punkcie 7, Działanie nr 10 pt. „Budowa ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych" Projektu Prognozy oddziaływania na środowisko wskazuje się co prawda negatywne aspekty ww. działania. Pomija się natomiast wpływ tego działania na zasoby wykorzystywane lub planowane do wykorzystania do zbiorowego zaopatrzenia w wodę dla ludności. Wykorzystanie zasobów ogranicza się wyłącznie do cyt.: „W dłuższej perspektywie czasowej, w związku z przewidywanym możliwym nasileniem zjawiska suszy w wyniku zmian klimatu (zarówno w kontekście natężenia jak i częstości występowania), zwiększony pobór wód podziemnych może spotęgować zjawisko suszy hydrologicznej, prowadząc do poważnych strat w rolnictwie i przyrodzie". Zawarte w pkt 5.6.3. zdanie: „Działania związane z budową nowych ujęć dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczona do spożycia przez ludzi umożliwić mają ochronę zasobów wód powierzchniowych, w sytuacji wystąpienia suszy hydrologicznej i zapewnienia ciągłości zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi." jest niezrozumiałe i budzi poważne wątpliwości.				Uwzględniono częściowo	W projekcie prognozy w rozdziale 7 wskazuje się, iż wykorzystanie zasobów wód podziemnych, zwłaszcza w okresach suszy (czyli bardzo ograniczonej alimentacji lub jej braku), może przyczynić się do wyczerpywania tych zasobów. Zatem również tych zasobów, które wykorzystywane lub planowane są do wykorzystania do zbiorowego zaopatrzenia w wodę dla ludności. Jednocześnie zaznaczając, że niezbędne jest uwzględnienie w trakcie planowania tego typu działań wskazań zawartych w katalogu tj.: „Ze względu na podatność pierwszego poziomu wodonośnego na suszę preferowane są głębsze poziomy wodonośne" . W prognozie wskazano, że zasadne wydaje się przeprowadzenie weryfikacji przepisów dotyczących monitorowania tzw. ujęć wody dla celów niekomercyjnych i wprowadzenia obowiązku uzyskania pozwolenia wodnoprawnego, która to procedura powinna zostać poprzedzona analizą dostępności zasobów wodnych, możliwych do rozdysponowania, uwzględniając priorytety korzystania z zasobów wodnych oraz aktualną, rzeczywistą wielkość poborów wód, również w zakresie zwykłego korzystania. Zasoby głębokich wód gruntowych są bardziej odporne na suszę, jednak ich odbudowa trwa kilkadziesiąt lat zatem, realizacja działania powinna być poprzedzona indywidualną, rozszerzoną analizą zasadności i efektywności prowadzenia nawodnień w ogólności oraz w czasie suszy rolniczej w przeliczeniu m.in. na uniknięte straty plonu. Dodatkowo zaznacza się, że określenie dostępności zasobów wodnych jest też kluczowe dla uniknięcia lokalnych konfliktów pomiędzy użytkownikami wód. Zatem również w odniesieniu do aspektów zbiorowego zaopatrzenia w wodę dla ludności. W rozdziale 5.6.3. dot. wpływu na wody podziemne uwzględnione są aspekty związane z wpływem poborów wód podziemnych na cele przeciwdziałania skutkom suszy, w tym w rolnictwie. W nawiązaniu do uwagi, obecnie dokonano jeszcze rozszerzenia opisu. Dodatkowo wyjaśnić należy, że twierdzenie, iż „Niedostateczna ilość wód powierzchniowych jest bezpośrednio związana z ilością zasobów wód podziemnych" nie oddaje adekwatnie powiązań pomiędzy wodami powierzchniowymi i podziemnymi. W tekście prognozy wyraźnie zaznaczono powiązanie płytkich wód podziemnych z wodami powierzchniowymi w aspekcie zjawiska suszy. Wskazano także na różnice stanu ilościowego głębiej położonych poziomów wodonośnych i poziomów płytkich. W projekcie prognozy poprzez zapis, iż działania związane z budową nowych ujęć (…) umożliwić mają ochronę zasobów wód powierzchniowych, w sytuacji wystąpienia suszy hydrologicznej i zapewnienia ciągłości zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, wskazano, że nastąpi ochrona zasobów wód powierzchniowych, w sytuacji wystąpienia suszy hydrologicznej i zastąpienie jej dla zapewnienia zaopatrzenia ludności poborem dostępnych zasobów wód podziemnych z głębszych warstw wodonośnych, które są bardziej odporne na suszę (co wyjaśniono również powyżej). Należy zwrócić uwagę, że skutki szczerpywania zasobów wód powierzchniowych w sytuacji wystąpienia suszy hydrologicznej, odczuwalnej znacznie szybciej niż skutki suszy hydrogeologicznej, zwłaszcza w przypadku ograniczonej dostępności zasobów wód powierzchniowych, należy rozpatrywać również w aspekcie środowiskowym, tj. wpływu ograniczenia zasobów wód powierzchniowych na ekosystemy wodne i od wód zależne. Podsumowując, autorzy prognozy wyartykułowali możliwy wpływ na zasoby wód, jednocześnie podkreślając konieczność przeprowadzenia odpowiednich analiz przed realizacją tego typu działań, jak również konieczność stosowania warunków wprowadzenia działań zawartych w katalogu działań. W celu jednoznacznego zaznaczenia, iż prognoza odnosi się również do zasobów wykorzystywanych lub planowanych do wykorzystania do zbiorowego zaopatrzenia w wodę dla ludności, doprecyzowano ww. zapis dot. konfliktów pomiędzy użytkownikami wód zawarty w prognozie, poprzez podkreślenie konieczności uwzględnienia „potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę dla ludności", jak również w rozdziale dot. wpływu na wody podziemne rozszerzono zapis w zakresie priorytetowości i konieczności uzyskiwania stosownych pozwoleń.	Załącznik nr 10
							Tworzenie nowych ujęć na potrzeby zaopatrzenia nie będzie wpływać w jakikolwiek sposób na ochronę zasobów wód. Działania powinny uwzględniać retencjonowanie wód (opadowych, powodziowych), odzyskiwanie tzw. wody do ponownego wykorzystania, szarej wody (w rolnictwie, gospodarce komunalnej i przemyśle – obiegi zamknięte zwłaszcza w przemyśle). Działania krajowe powinny skupiać się na magazynowaniu i retencjonowaniu w sytuacji występowania jej dużych zasobów oraz na zmniejszaniu zapotrzebowania na wodę. Dopiero takie działania jak wdrożenie krajowego systemu przeciwdziałania suszy w kontekście zabezpieczenia odpowiedniej ilości wody, w tym do zaopatrzenia ludności w wodę może gwarantować zapewnienie ciągłości zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Nie będzie tego natomiast gwarantowało samo wybudowanie ujęcia dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę jak wskazano w ww. cytowanym zdaniu.					W projekcie PPSS w katalogu działań wskazano oprócz działania 10 i 14 inne działania, które służyć będą retencjonowaniu wód, sprzyjać ponownemu wykorzystaniu wód. W załączniku nr 2 do projektu PPSS zawarto m.in. działania: - Działanie nr 1 - Zwiększenie ilości i czasu retencji na gruntach rolnych, - Działanie nr 2 - Zwiększenie retencji naturalnej i sztucznej na gruntach leśnych, - Działanie nr 3 - Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych. Tak jak wskazano w projekcie prognozy: Powyższe działania wpływać będą na poprawę bilansu wodnego w obrębie poszczególnych zlewni. Zmniejszy się odpływ wód powierzchniowych, co ograniczy drenaż zasilających wody powierzchniowe poziomów wodonośnych. Skutkować to będzie poprawą stanu ilościowego płytkich poziomów wodonośnych podlegających silnej presji ze strony zjawiska suszy. Poprzez zwiększenie możliwości korzystania z wód zretencjonowanych oraz planowane zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych ograniczona zostanie potrzeba korzystania z zasobów wód podziemnych w ramach poszczególnych jcwpd. Efektem zwiększonej retencji będzie zwiększona infiltracja wód opadowych i roztopowych do gruntu, utrzymanie odpowiedniej wilgotności gleby, podniesienie się zwierciadła płytkich poziomów wodonośnych (wzrost ciśnienia hydrostatycznego w przypadku poziomów wodonośnych o charakterze naporowym). Nastąpi tym samym odpowiednio zwiększenie wielkości (lub ograniczenie spadku) zasobów dyspozycyjnych (a tym samym zasobów wód podziemnych dostępnych do wykorzystania) w obrębie jednostek bilansowych. W projekcie PPSS przewidziano również działania związane z kształtowaniem zasobów wodnych poprzez zwiększanie retencji sztucznej i naturalnej, odtwarzanie naturalnej retencji (działania nr 7, 4) oraz podpiętrzanie wód jezior (działanie nr 5). Zgodnie z zapisami prognozy działania te będą wpływać lokalnie na podniesienie poziomu wód gruntowych, zwiększenie infiltracji wód do gruntu i do warstw wodonośnych. Ograniczony zostanie drenaż płytkich warstw wodonośnych. Efektem podniesienia poziomu wód powierzchniowych (podpiętrzania jezior), powstawania sztucznych zbiorników wodnych (o ograniczonej szczelności), będzie zwiększona infiltracja wód powierzchniowych do wód podziemnych oraz ograniczony zostanie drenaż płytkich poziomów wodonośnych przez wody powierzchniowe. Powyższe zjawiska wpłyną pozytywnie na stan zasobów wód podziemnych możliwych do wykorzystania, składowej zasobów dyspozycyjnych jednostek bilansowych wód podziemnych. Dodatkowo w projekcie PPSS przewidziano działanie 23 - Propagowanie ponownego korzystania z wód. Działanie polega na propagowaniu oszczędnego korzystania z wód poprzez zastosowanie rozwiązań w zakresie ponownego wykorzystania wody oraz retencjonowania i wykorzystania wód opadowych (…) . Podsumowując, działania zawarte w PPSS obejmują również działania sprzyjające retencjonowaniu wody, ograniczające odpływ wód ze zlewni oraz działania sprzyjające ponownemu wykorzystaniu wód. W odniesieniu do działania nr 10 należy podkreślić, że musi ono zostać poprzedzone odpowiednimi analizami i uzyskać stosowne decyzje, co wielokrotnie podkreślano w projekcie prognozy. W projekcie prognozy analizując wpływ zwiększonego poboru wód podziemnych na skutek działań nr 10, 14, zaznaczono, że dobry stan ilościowy (odpowiedni poziom zasobów dyspozycyjnych) jednostek bilansowych wód podziemnych dopuszcza pobór wód podziemnych w ramach zasobów dostępnych do wykorzystania, bez uszczerbku dla ich stanu ilościowego. Pobór w wielkości (uwzględniającej sumę innych poborów) nieprzekraczającej tych zasobów nie niesie zagrożenia.	
							Wydaje się również, iż w dokumencie nie został wystarczająco poruszony fakt, iż zwiększenie poboru wody w tym m.in. na cele rolnicze może spowodować zmniejszenie ilości wód powierzchniowych.					W rozdziale 5.6.2. projektu prognozy poświęconym ocenie wpływu działań z katalogu działań stanowiącego Zał. 2 do projektu PPSS na wody powierzchniowe, opisano następstwa zwiększenia poboru wody w tym na cele rolnicze:- działania mogące mieć pośredni długoterminowy negatywny lub pozytywny wpływ, w zależności od lokalnych uwarunkowań (sposób planowania i realizacji, uwarunkowania hydrogeologiczne) - dotyczy działania nr 10 - Budowa ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych; działania nr 14 - Budowa nowych ujęć wód podziemnych oraz budowa lub przebudowa rurociągów wodociągowych magistralnych do przesyłania wody do obszarów zagrożonych suszą hydrologiczną dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez mieszkańców tych obszarów. W odniesieniu do działania nr 10 wskazano: W katalogu działań wskazano, że „ze względu na podatność pierwszego poziomu wodonośnego na suszę preferowane są głębsze poziomy wodonośne" do ujmowania wód realizowanymi ujęciami. W przypadku braku takiego uwarunkowania, realizacja ujęć mogłaby obejmować budowę płytkich ujęć wód gruntowych (kwestie techniczne i ekonomiczne), co przy znaczącym wykorzystaniu tych wód w okresach suszy, mogłoby przyczynić się do wyczerpania tych zasobów, co z kolei zagrażałoby przepływom ekologicznym w ciekach (zasilanie cieków z wód podziemnych) oraz nasileniem się skutków suszy w ekosystemach od wód zależnych. W dłuższej perspektywie czasowej, w związku z przewidywanym nasileniem zjawiska suszy (zarówno w kontekście natężenia jak i częstości występowania), zwiększony pobór wód gruntowych mógłby spotęgować zjawisko suszy hydrologicznej, prowadząc do poważnych i nieodwracalnych strat, również w odniesieniu do ekosystemów od wód zależnych. Dlatego też realizacja przedmiotowego działania powinna zostać poprzedzona analizą dostępności zasobów wodnych, możliwych do rozdysponowania, uwzględniając priorytety ich wykorzystania oraz przy uwzględnieniu aktualnego rzeczywistego poziomu poborów wód, co powinno mieć miejsce w trakcie procedury pozyskania pozwolenia wodnoprawnego dla realizacji inwestycji. W odniesieniu do działania nr 14, przewiduje się jego mniejszy wpływ na wody powierzchniowe i powiązane obszary chronione. Z założenia ujęcia te będą ujęciami głębszymi, wykorzystującymi wodę z niżej położonych pokładów, tym samym nie powiązanymi bezpośrednio z wodami powierzchniowymi (kwestia zasilania cieków przez wody podziemne). Oczywiście ta generalna zasada może się różnić, w zależności od lokalnych uwarunkowań hydrogeologicznych oraz od intensywności i sposobu korzystania z ujęcia. Wskazany na wstępie do omówienia, możliwy pozytywny wpływ działań polegających na budowie ujęć wód podziemnych, może polegać na zmniejszeniu bezpośredniego wykorzystania wód powierzchniowych dla zaspokojenia potrzeb rolnictwa lub zaopatrzenia w wodę sektora komunalnego (odstąpienie od poborów wód powierzchniowych). Skierowanie zaspokojenia tych potrzeb w kierunku ujęć wód podziemnych, może przy pewnych uwarunkowaniach lokalnych być lepszą alternatywą w kontekście możliwych oddziaływań, dlatego każdorazowo decyzja w zakresie wyboru metody zaspokojenia potrzeb wodnych, powinna być poprzedzona szeroko zakrojoną analizą tych potrzeb, możliwości i zasadności, biorąc pod uwagę również dalsze pośrednie oddziaływanie inwestycji na stan innych elementów środowiska (w tym na wody powierzchniowe i na obszary od wód zależne). Wskazane zapisy w tekście prognozy świadczą o uwzględnieniu tematyki zwiększonego poboru wód podziemnych na zasoby wód powierzchniowych, uwzględniając strategiczny charakter dokumentu jakim jest PPSS.	
56.	2020-07-09						W prognozie powinna także znaleźć się ocena możliwych alternatywnych działań dla osuszania terenów wykorzystywanych rolniczo, jak np. tolerowanie wiosennych zalewów czy stosowanie paludikultury – rolnictwa bagiennego, polegającego na wykorzystywaniu rodzimych gatunków naturalnie występujących na mokradłach, tj. pałka wodna, trzcina czy turzyce.				Wyjaśniono	W PPSS nie wskazano działań polegających na osuszaniu terenów wykorzystywanych rolniczo, stąd brak jest zasadności wprowadzenia działań alternatywnych w tym zakresie. Wyjaśniamy, że działanie nr 8 z Katalogu działań (Zał. 2 do PPSS) polegające na budowie oraz przebudowie urządzeń melioracji wodnych dla zwiększenia retencji glebowej, zgodnie z zakresem tego działania podanym w Katalogu, polega na budowie nowych urządzeń melioracji wodnych nawadniająco-odwadniających lub na przebudowie istniejących urządzeń melioracyjnych z funkcji odwadniających na nawadniająco-odwadniające, w związku z czym jest głównie ukierunkowane na zatrzymanie wody na gruntach użytkowanych rolniczo. Właściwe działanie systemów odwadniająco - nawadniających powinno polegać na odprowadzeniu nadmiaru wód, ich przetrzymaniu, oraz ponownym wykorzystaniu w okresach niedoboru wody. Spodziewanym, korzystnym środowiskowo, rezultatem realizacji działania jest przede wszystkim spowolnienie odpływu wód ze zlewni rolniczych. Należy zwrócić uwagę na znaczenie pojęcia „melioracji'", które oznacza zabiegi mające na celu polepszenie żyzności gleb. Tym samym wskazana w uwadze propozycja tolerowania wiosennych zalewów czy stosowania paludikultury, nie stanowi działania alternatywnego względem melioracji gruntów, są to działania zmierzające do osiągnięcia innych celów. Dodatkowo zwracamy uwagę, że w rozdziale 7 prognozy (Propozycja rozwiązań alternatywnych …) zostały wskazane możliwe działania alternatywne do działania polegającego na budowie oraz przebudowie urządzeń melioracji wodnych, m.in. działania: Działanie nr 1. Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych; Działanie A9. Wyznaczanie obszarów ochrony i retencji wód; Działanie nr 4. Realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji; Działanie A8. Wprowadzenie odmian o niższej wodochłonności.	
57.	2020-07-09						W powyższym kontekście zdanie na str. 179 prognozy „brak budowy i przebudowy urządzeń melioracyjnych (działanie nr 8), spowoduje przesuszanie gleb na terenach rolniczych" należy uzupełnić o informacje, że chodzi o budowy i przebudowy w celu nawodnienia, a nie odwodnienia.				Uwzględniono	Zostanie wprowadzone uzupełnienie podkreślając tym samym, iż sformułowanie dotyczy nawodnień.	
58.	2020-07-09						W załącznikach 1A-1C PPSS sprecyzowano zadania inwestycyjne mające na celu realizację działania nr 7, jednak ani w PPSS, ani w prognozie oddziaływania na środowisko, nie zaprezentowano analiz dowodzących, że dla wskazanych przedsięwzięć hydrotechnicznych nie istnieje możliwość zastosowania „działań korzystniejszych z punktu widzenia ochrony środowiska". Wskazane jest uzupełnienie braku. Ponadto, biorąc pod uwagę opisane m.in. w prognozie oddziaływania na środowisko (str. 233-238), skutki budowy „mokrych" zbiorników zaporowych, niezbędne jest rozważenie zastosowania mniej niekorzystnych dla środowiska rozwiązań. Alternatywę mogą stanowić połączenia zbiorników „suchych" z denaturacją dolin rzecznych na terenie przyszłego polderu i stworzeniem warunków do nawadniania terenów przyległych w ramach retencji korytowej albo budowa kompleksów stawowych wskazanych w zadaniu nr 7, zasilanych wodą z rzek, jednak nie powodujących ich przegrodzenia i kompleksowej zmiany ekosystemu rzecznego.				Wyjaśniono	W prognozie, w załącznikach 5 i 6 przeprowadzono ocenę wpływu działań, zaproponowano działania ograniczające wpływ, jak również wskazano ewentualne możliwe alternatywne działania do rozpatrzenia na etapie opracowania dokumentacji dla inwestycji zawartych w załącznikach do projektu PPSS, które mogą okazać się korzystniejsze środowiskowo. Zaproponowane rozwiązania alternatywne zawarto w załącznikach nr 5 i 6 do projektu prognozy w kolumnie zatytułowanej „Potencjalne alternatywne działania do rozpatrzenia na etapie opracowania dokumentacji dla inwestycji". Dokładna analiza zaproponowanych działań została zawarta w rozdziale 7 projektu prognozy, w ramach którego opisano rozwiązania alternatywne m.in. do działania nr 7, gdzie wskazano korzyści jakie mogą wynikać z realizacji zaproponowanych działań alternatywnych zarówno w zakresie wpływu na środowisko, jak również w odniesieniu do rezultatów wprowadzanych działań i osiągania wyznaczonych celów. W ostatecznej wersji prognozy, w załącznikach nr 5 i 6 wprowadzono uzupełnienie dot. doprecyzowania zapisu w zakresie rozwiązań alternatywnych.	
59.	2020-07-09						Co więcej, należy dokładnie ocenić wpływ budowy zapór ziemnych, ponieważ przegradzając rzekę, powodują zalanie części doliny powyżej zapory, w związku z czym silnie oddziałują na środowisko przyrodnicze – zmieniając warunki środowiska nie tylko w korycie, ale w całej dolinie rzecznej, także na dalekich odcinkach poniżej zapory (zmiana reżimu hydrologicznego i postępująca erozja denna wskutek zatrzymania transportu rumowiska), w tym mogą znacząc o oddziaływać na obszar Natura 2000.				Wyjaśniono	W ramach projektu prognozy wykonano ocenę wpływu działań/inwestycji zawartych w projekcie planu PPSS, w tym dokonano oceny m.in. inwestycji w zakresie budowy zapory ziemnej, gdzie identyfikuje się możliwy wpływ związany z utratą ciągłości cieku, wpływem na ilość i dynamikę przepływu wód, zmianę struktury dna i brzegów, zmianę warunków siedliskowych i warunków fizykochemicznych wody, ograniczeniem migracji organizmów (wpływ zależny od zastosowania urządzeń umożliwiających migrację). W ramach oceny analizowano wpływ na środowisko przyrodnicze, w tym na roślinność wodną i nadbrzeżną (makrofity) oraz na ichtiofaunę, a także gatunki zależne od wód. Szczegółowej analizie poddano wpływ działań/inwestycji na obszary Natura 2000, którego wyniki zawiera załącznik 5 i 6 do prognozy.	

Lp.	DATA WPŁYNIĘCIA	SPOSÓB PRZEKAZANIA	INSTYTUCJA/ ORGAN ZGŁASZAJĄCY UWAGĘ	OSOBA ZGŁASZAJĄCA UWAGĘ/ OSOBA DO KONTAKTU	DOKUMENT KTÓREGO DOTYCZY UWAGA	FRAGMENT OPRACOWANIA KTÓREGO DOTYCZY UWAGA	TREŚĆ UWAGI	PROPOZYCJA ZMIAN	UZASADNIENIE ZGŁOSZONEJ UWAGI	DODATKOWE UZASADNIENIE/WYJAŚNIENIE	SPOSÓB ROZPATRZENIA UWAGI/WNIOSKU	ODPOWIEDŹ	NUMER ZAŁĄCZNIKA DO TABELI ROZBIEŻNOŚCI
60.	2020-07-09						Ponadto w prognozie oddziaływania na środowisko nie oceniono czy przedmiotowe inwestycje zawarte w załącznikach 1A-1C PPSS zgodne są z głównym celem tego dokumentu. Szereg inwestycji ujętych w PPSS pochodzi z innych dokumentów, gdzie przypisano im różne funkcje, w tym retencyjną i przeciwpowodziową. W związku z powyższym, należy przeanalizować te inwestycje w kontekście zgodności z głównym celem procedowanego dokumentu.				Wyjaśniono	Zgodnie z zapisami projektu PPSS, cel główny projektu jakim jest „przeciwdziałanie skutkom suszy", jest doprecyzowany przez cele szczegółowe tj.: •skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, •zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy, •edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy, •formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. Działania zawarte w załącznikach dotyczą zadań: 1A – w zakresie budowy i przebudowy urządzeń wodnych w celu zwiększania m.in. retencji i wspierające przeciwdziałanie skutkom suszy, 1B – w zakresie budowy i przebudowy urządzeń wodnych w celu zwiększania m.in. retencji i wspierające przeciwdziałanie skutkom suszy - zadania inwestycyjne związane ze zwiększeniem retencji zlewni na obszarach wiejskich zgodnych z założeniami planu przeciwdziałania skutkom suszy, 1C - w zakresie budowy i przebudowy urządzeń wodnych w celu m.in. zwiększania retencji i wspierania przeciwdziałania skutkom suszy. Powyższe zadania związane są ze zwiększeniem retencji, jak również ukierunkowane na przeciwdziałanie skutkom suszy. W przypadku inwestycji zawartych w innych dokumentach planistycznych był weryfikowany zakres tych inwestycji pod kątem spełnienia celu PPSS. W dokumencie PPSS w załącznikach wskazywano uzasadnienie celowości zaproponowanych działań. Zatem taka ocena została wykonana na poziomie opracowania dokumentu projektu PPSS. Dlatego inwestycje te zostały wpisane do projektu Planu. W dokumencie prognozy wskazywano, że działania z załącznika 1A, 1B i 1C przyczyniać się będą do zwiększenia retencji i będą wspierać przeciwdziałanie skutkom suszy. W rozdziale podsumowującym zapisano, iż zaplanowane działania/zadania inwestycyjne (katalog działań) oraz inwestycje z załącznika 1A i 1B zwiększać będą odporność poszczególnych terenów na ryzyko suszy poprzez zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnych, jak również nastąpi wzrost retencyjności obszarów. Dodatkowo w ostatecznej wersji prognozy dopisano w załącznikach nr 5 i 6 do prognozy – cel PPSS, który będzie realizował dana inwestycja.	
61.	2020-07-09						W prognozie oddziaływania na środowisko słusznie zaproponowano mierniki skuteczności działań (str. 30-31), jednak nie powinny one zastępować ustalenia wyżej wspomnianej konkretyzacji zadań i ustalenia celów. Ponadto miernik zastosowany dla działania nr 3 jest nieodpowiedni, ponieważ liczba miast zaangażowanych w retencję i zagospodarowanie wód opadowych nie stanowi wskaźnika miarodajnego. W tym przypadku odpowiednia jest np. zdolność retencjonowania przez zrealizowane obiekty. Również mierniki dla działań 4 i 7 powinny zostać zmienione lub rozszerzone o informację ilościową dotyczącą gromadzonej wody (analogicznie jak w zadaniu nr 5).				Uwzględniono	Wskaźnik dla działania 3 został doprecyzowany o informacje ilościowe zestawiające jako wartość, objętość retencji w formie zbiorników. W związku z brakiem mechanizmu, który nakazywałby raportowanie prywatnych działań na terenie miast, wskaźnik ten będzie możliwy do pełnej oceny dopiero, gdy zostaną przyjęte odpowiednie mechanizmy dotyczące raportowania. Dla działań 4 oraz 7 uzupełnienie miernika jest również zasadne i zostało wprowadzone zgodnie z uwagą.	
62.	2020-07-09						Przedstawiona w załącznikach prognozy ocena przewidywanych skutków środowiskowych dla większości inwestycji jest niejednoznaczna. Przykładowo – pierwsze stwierdzenie oceny brzmi „brak wpływu", a następnie wprowadzane jest sprzeczne z nim sformułowanie, że „możliwe jest lokalne oddziaływanie inwestycji". Tak zaprezentowana ocena może powodować wyciągnięcie błędnych konkluzji. Należy pamiętać, że prognoza oddziaływania na środowisko powinna jasno sygnalizować wszelkie potencjalne problemy związane z realizacją zapisów procedowanego planu, szczególnie, że przy ocenie działania nr 7 pn. „realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych poprzez zwiększanie sztucznej retencji", wskazano, że negatywne oddziaływania związane z budową zbiorników i stawów mogą wystąpić na wszystkie elementy biologiczne, wszystkie elementy hydromorfologiczne oraz stan fizykochemiczny, a także na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych ustalonych dla jednolitych części wód powierzchniowych (str. 202- 203 prognozy).				Uwzględniono	W załącznikach nr 5 i 6 do prognozy stosowano zapis braku wpływu, w sytuacji braku istotnego wpływu na dany oceniany komponent środowiska. Zapis dotyczący lokalnego wpływu – wynikał głównie z etapu budowy, który jest nieodłącznym elementem procesu realizacji inwestycji, dlatego autorzy ocen chcieli również zwrócić na ten aspekt uwagę. Przy wpływie określanym jako: „możliwe jest lokalne oddziaływanie inwestycji" zaznaczano, iż wpływ dotyczy etapu prowadzenia prac budowlanych. Proponujemy przeredagowanie zapisu w sposób pozwalający na podkreślenie jedynie oddziaływania wynikającego w prowadzenia prac budowlanych. Zatem w przypadku zapisu wskazanego w uwadze zostanie on zmieniony tj.: możliwy jest jedynie lokalny wpływ (…) w czasie prowadzenia robót. Zmiana zapisu nie zmienia wykonanej oceny wpływu.	
63.	2020-07-09	Pismo znak: DOOŚ-TSOOŚ.410.2.2020.TW/KSZ	Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska	-	Prognoza	-	Przyjęte w prognozie oddziaływania na środowisko założenia, na podstawie których nie przeprowadzono oceny wpływu wybranych konkretnych zadań inwestycyjnych określonych w załącznikach 1A-1C PPSS (str. 252), należy uznać za nieprawidłowe. Niskie prawdopodobieństwo realizacji, zaawansowana procedura uzyskiwania zezwoleń, czy też inne powody, nie znoszą obowiązku opisania skutków realizacji działań ujętych w PPSS, także z uwagi na konieczność uwzględnienia ich w analizach skutków skumulowanych. W uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości prognozy wskazano, że wszystkie planowane inwestycje powinny zostać ocenione, szczególnie w zakresie wpływu na formy ochrony przyrody. Autorzy prognozy oddziaływania na środowisko dokonali podziału inwestycji z załączników 1A i 1B na grupy – wg etapu przygotowania przedsięwzięcia – które poddali ocenie lub nie. Jednak właściwe jest podejście, zgodnie z którym dostępne informacje na temat konkretnej inwestycji pochodzące z innego dokumentu, uwzględnia się w prognozie,a dodatkowo ocenia zgodności tej inwestycji z celem przypisanym PPSS. W przypadku, jeżeli brak jest dokumentacji wskazującej zakres i charakterystykę przedsięwzięcia, powinna zostać przeprowadzona ogólna ocena tego typu przedsięwzięcia. Przykładowo, jeżeli inwestycja polega na budowie zastawki, to należy przeprowadzić ocenę z uwzględnieniem wpływu na środowisko odbudowy budowli piętrzącej wodę. Ponadto, brak konkretnych terminów wdrożenia dla inwestycji wskazanych w załączniku 1C PPSS, nie może być przesłanką dla rezygnacji z ich analizy (str. 30 prognozy). Załączniki, zawierające spis inwestycji są integralną częścią PPSS, więc powinny zostać poddane analizie oddziaływania na środowisko. Brak przeprowadzonej oceny nie pozwala na wykluczenie znaczącego negatywnego wpływu na obszary Natura 2000. W związku z powyższym konieczne jest uzupełnienie prognozy, a także przeprowadzenie ponownego wnioskowania co do możliwości przyjęcia PPSS, wziąwszy także pod uwagę inne zmiany dokumentu i art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, ze zm., dalej jako: ustawa ooś), zgodnie z którym projekt nie może zostać przyjęty, o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.				Uwzględniono	Ocenę wpływu poszczególnych inwestycji/ zadań dostosowano do stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie PPSS. Dlatego opracowano wskazaną w prognozie metodykę oceny wpływu tych inwestycji/zadań na środowisko. Metodyka ta, po uwzględnieniu uwag wynikających z konsultacjach społecznych, w ostatecznej wersji prognozy uległa nieznacznym modyfikacjom. W przyjętej metodyce, w ostatecznej wersji prognozy, w odniesieniu do załącznika 1A i 1B dla inwestycji z grupy I, II oraz V uwzględniono ocenę ich wpływu na środowisko z obowiązujących dokumentów (KIP, Raport, DUŚ, soos dla planów gospodarowania wodami oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym). W obowiązujących dokumentach dokonano już analizy i wybrano najlepszy wariant planowanego przedsięwzięcia w kontekście oddziaływania na środowisko. Zatem inwestycje te podlegały już ocenie w ramach procedury strategicznej bądź uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w ramach której przeprowadzono ocenę wpływu na poszczególne elementy środowiska, w tym na obszary Natura 2000. Dla inwestycji posiadających DUŚ bądź wskazany brak potrzeby wykonania oceny oddziaływania na środowisko (grupa V) – ocena została już przeprowadzona w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko, a inwestycje uzyskały decyzję. Inwestycje w grupie VI to inwestycje, w ramach których planuje się jedynie opracowanie dokumentacji w okresie obowiązywania PPSS. Etap przygotowania dokumentacji jest etapem, w którym zakres, wielkość, parametry inwestycji są określane/ doprecyzowywane i nie są na obecnym etapie planowania inwestycji znane, dlatego ocena inwestycji z tej grupy nie została dokonana. Należy jednak podkreślić, że przy ocenie wpływu skumulowanego analizowano wszystkie inwestycje z załącznika 1A i 1B, bez względu czy dokonano oceny wpływu na poszczególne komponenty środowiska w ramach analiz zawartych w załączniku 5 i 6 do projektu prognozy. Po uwzględnieniu uwag z konsultacji społecznych zweryfikowano metodykę w zakresie analizy inwestycji z załącznika 1C. Dla inwestycji tych przeprowadzono analizy wpływu w bardzo ograniczonym zakresie – uwzględniając rodzaj inwestycji oraz typowe oddziaływania, które mogą wystąpić w przypadku ich realizacji. Należy również zaznaczyć, iż w prognozie str. 264 zapisano: W sytuacji, kiedy planowana inwestycja może znacząco oddziaływać na środowisko, niezbędne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym wykonanie dokumentacji środowiskowej (raport ooś, KIP), w ramach której należy przeanalizować wpływ inwestycji na poszczególne elementy środowiska. W przypadku inwestycji mogących mieć wpływ na możliwość osiągania celów środowiskowych przez poszczególne jcw, wymagana będzie ocena wodnoprawna, w ramach której przeprowadzona zostanie identyfikacja oddziaływań na stan wód i możliwość osiągania wyznaczonych celów środowiskowych. W przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (w rozumieniu ustawy ooś) ocenę wodnoprawną zastępuje DUŚ. W ramach oceny oddziaływania na środowisko, w przypadku możliwości wpływu na obszary chronione bądź siedlisk i gatunki objęte ochroną, niezbędne będzie wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej. Realizacja inwentaryzacji umożliwi zidentyfikowanie cennych gatunków, siedlisk w obszarze objętym planowanym zainwestowaniem, co pozwoli na dokładną analizę wpływu planowanych zadań inwestycyjnych i zaplanowanie odpowiednich działań ograniczających oddziaływanie.	Załącznik nr 11
64.	2020-07-09						Wątpliwości budzi sposób przeprowadzenia oceny poszczególnych inwestycji, ponieważ różne informacje nt. oddziaływania inwestycji z załączników 1A i 1B PPSS znajdują się w 8 załącznikach prognozy (nr 5, 6, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6). Taki podział wprowadza chaos, który uniemożliwia sprawną weryfikację dokonanych analiz przeprowadzonej oceny i może wprowadzać w błąd. Przykładowo, w załącznikach 5 i 6 prognozy niezrozumiała jest celowość zamieszczania kolumny „występowanie obszarów chronionych, na które analizowana inwestycja może oddziaływać (z wykluczeniem obszarów, o których mowa w art. 317 ust. 4 pkt. 4 ustawy Prawo wodne)," ponieważ ujęto w niej wskazania „tak" lub „nie", bez miejsca na podanie nazwy obszaru. Obok znajduje się kolumna "ocena wpływu na cele środowiskowe ustalone dla obszarów chronionych (z wykluczeniem obszarów, o których mowa w art. 317 ust. 4, pkt 4 ustawy Prawo wodne)", w której ocena przedstawiona jest łącznie dla zidentyfikowanych, lecz nienazwanych obszarów chronionych.				Uwzględniono	Zgodnie z zapisami prognozy na str. 24 wyjaśniono, iż w załączniku nr 5 do prognozy przeprowadzono ocenę wpływu inwestycji z załącznika 1A projektu PPSS, ocenę przedsięwzięć z załącznika 1B przedstawiono w załączniku nr 6 do prognozy, natomiast w załączniku nr 7 – ocenę wpływu skumulowanego. Załącznik nr 7 obejmuje analizy wpływu skumulowanego – zatem w załączniku tym wskazano te elementy środowiska, których ten wpływ mógł dotyczyć. Dlatego w załączniku nr 7 uwzględniono obszary chronione, poszczególne jcwp i jcwpd. W załącznikach nr 5 i 6 w poszczególnych kolumnach odnoszono się do różnych komponentów środowiska. Proponujemy dopisanie w prognozie dodatkowego wyjaśnienia dot. załącznika 7, który będzie obejmował analizy wpływu na ww. elementy środowiska - tak by w samej treści prognozy również znalazła się informacja zgodna z podpisami poszczególnych załączników. W prognozie uwzględniającej uwagi z konsultacji społecznych nr załączników uległy zmianie, z uwagi na opracowanie dodatkowego załącznika z oceną wpływu inwestycji z załącznika 1C do PPSS. Aktualnie ocena wpływu skumulowanego przedstawiona została w załączniku nr 8, natomiast załącznik nr 7 do prognozy zawiera ocenę wpływu inwestycji z załącznika 1C do PPSS. Kolumna zawarta w arkuszach ocen „występowanie obszarów chronionych, na które analizowana inwestycja może oddziaływać (z wykluczeniem obszarów, o których mowa w art. 317 ust. 4 pkt. 4 ustawy Prawo wodne)," miała na celu wskazanie, czy występuje obszar chroniony na który dana inwestycja mogłaby oddziaływać. Jeżeli identyfikowano taki obszar wprowadzano zapis „tak" a w kolejnej kolumnie uwzględniano wynik oceny wpływ dopisując np. że jest to jcwp przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, bądź jcwp przeznaczona do celów rekreacyjnych. Dla zwiększenia czytelności zapisu, proponujemy w pierwszej kolumnie, po stwierdzeniu, że występuje taki obszar, dopisanie nazwy tego obszaru.	
65.	2020-07-09						Ponadto niewystarczająco opisano wpływ działania nr 10 „Budowa ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych" i nr 14 „Budowa nowych ujęć wód podziemnych oraz budowa lub przebudowa rurociągów wodociągowych magistralnych do przesyłania wody do obszarów zagrożonych suszą hydrologiczną dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi mieszkańców tych obszarów". Nie jest wykluczone, że budowa nowych ujęć wód podziemnych jedynie tymczasowo zaspokoi potrzeby wodne, jednak w dłuższej perspektywie nadmierny pobór wód może doprowadzić do obniżenia się ich poziomu i spotęgowania problemu suszy hydrogeologicznej. W konsekwencji, nastąpi negatywne oddziaływanie na ekosystemy wodne i zależne od wód, jak np. mokradła. Należy mieć na uwadze, że w wyniku osuszania mokradeł znacząco rośnie emisja CO2, która przyspiesza niekorzystne zmiany klimatu, jak dalszy wzrost temperatury, a w rezultacie pogłębia się zjawisko suszy. W związku z powyższym, stwierdzenie, że „nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu wprowadzenia działania na stan siedlisk przyrodniczych, różnorodność biologiczną, florę, faunę oraz obszary chronione, ze względu na ujmowanie wód z głębszych poziomów wodonośnych" (str. 232 prognozy) jest nieuprawnione. Ponadto, w prognozie (str. 105) podkreślono, że „porównanie wysokiego poziomu wykorzystania zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych z danymi zebranymi i opracowanymi przez PIG-PSH dotyczącymi stanu ilościowego jcwpd potwierdza, że podstawową przyczyną stwierdzonego wysokiego poziomu wykorzystania zasobów dyspozycyjnych są w pierwszej kolejności odwodnienia górnicze (efekt działania górnictwa węgla brunatnego i kamiennego)". W związku z powyższym, w prognozie powinna znaleźć się ocena alternatywnych działań jak możliwość wykorzystywania wód słodkich pochodzących z odwodnień kopalnianych, czy zasilanie oczyszczonymi wodami kopalnianymi obiektów retencji powierzchniowej.				Wyjaśniono	W pierwszej kolejności należy podkreślić, iż umożliwienie realizacji (pod warunkiem spełnienia stosownych wymogów) działania nr 10 - Budowa ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych oraz działania nr 14 - Budowa nowych ujęć wód podziemnych oraz budowę lub przebudowę rurociągów wodociągowych magistralnych do przesyłania wody do obszarów zagrożonych suszą hydrologiczną dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, mieszkańców tych obszarów, jest istotne z uwagi na realną potrzeb w tym zakresie zidentyfikowaną na etapie tworzenia projektu PPSS. Celem doprecyzowania wymogów realizacji ww. działań proponujemy poszerzenia opisu w treści prognozy dot. koniecznych do spełnienia wymagań – zapis o konieczności uwzględnienia ustaleń dokumentacji hydrogeologicznych ustalających zasoby dyspozycyjne wód podziemnych obszaru bilansowego. Uzasadniając powyższe stanowisko wyjaśniamy, że podjęcie poboru wód podziemnych w ilości większej niż średniorocznie 5 m3 na dobę jest ze względów formalnych oraz w praktyce związane z trójstopniową weryfikacją możliwości takiego działania. Na pierwszym etapie (badawczym) prowadzone są roboty geologiczne (wiercenie i próbne pompowania badawcze), w ich efekcie sporządzana jest dokumentacja hydrogeologiczna ustalająca zasoby eksploatacyjne ujęcia. Zatwierdza ją organ administracji geologicznej. Drugi etap to uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, bowiem przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie oddziaływać na środowisko są ujęcia wód podziemnych o wydajności od 10 m3 na godzinę a przy ich zagęszczeniu nawet od 1 m3 na godzinę (przedsięwzięciami zawsze znacząco oddziałującymi na środowisko są ujęcia o zdolności poboru wody nie mniejszej niż 1100 m3 na godzinę). Legalizację kończy wydanie przez Wody Polskie pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie studni i pobór wód podziemnych. Na każdym z w/w etapów przedsięwzięcie podlega odpowiednim ocenom w zakresie jego wpływu na elementy środowiska. Nie ma podstaw merytorycznych, aby zakładać, że długotrwała eksploatacja ujęcia wód podziemnych przy założeniu legalności jego wykonania i odpowiednio sporządzeniu oraz zatwierdzeniu dokumentacji ustalającej jego zasoby eksploatacyjne, wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i pozwoleń wodnoprawnych spowoduje negatywne oddziaływania na wody podziemne w postaci nieprzewidzianego obniżenia zwierciadła wód podziemnych (spadku ciśnienia hydrostatycznego). Przeciw takiemu założeniu przemawiają mechanizmy krążenia wód podziemnych, zasilania i drenażu (w tym ich tempo) oraz obserwowanych obecnie cyklów i zjawisk hydrologicznych oraz meteorologicznych (w tym zjawiska suszy). Przeciwdziałają temu także prawne ograniczenia zapisane w przepisach o wyznaczaniu odpowiednio tzw. zasobów eksploatacyjnych ujęć oraz zasobów dyspozycyjnych jednostek zasobowych. Zgodnie z definicją zasoby eksploatacyjne ujęcia są „ilością wód podziemnych możliwą do pobrania z ujęcia w danych warunkach hydrogeologicznych i techniczno-ekonomicznych, z uwzględnieniem zapotrzebowania na wodę i przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska". Pamiętać należy, że procedura wyznaczenia zasobów eksploatacyjnych ujęć uwzględniać musi zawsze (zgodnie z przepisami dotyczącymi zasad sporządzania dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej zasoby eksploatacyjne ujęcia) analizę obszaru zasobowego, stref zasilania. Co do zasady zasoby eksploatacyjne stanowią dopuszczalny limit wody pobieranej z ujęcia. Ich wielkość jest ustalana tak aby nie spowodować negatywnych zmian takich jak przeeksploatowanie czy zdrenowanie (niekontrolowane) eksploatowanego poziomu wodonośnego i sąsiadujących z nim poziomów wodonośnych. Elementem ochrony przeciwdziałającej negatywnym oddziaływaniom są też sporządzane dokumentacje hydrogeologiczne zbiorników wód podziemnych. Dokumentacje te wskazują tzw. zasoby dyspozycyjne tych jednostek. Zgodnie z przepisami zasoby te są „zasobami wód podziemnych dostępnymi do zagospodarowania, stanowiącymi średnią z wielolecia wielkość całkowitego zasilania wód podziemnych określonego obszaru bilansowego – będącego jednostką hydrogeologiczną, wytypowaną w celu ustalenia zasobów odnawialnych i zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych wraz z oceną stopnia ich zagospodarowania – pomniejszonymi o średnią z wielolecia wielkość przepływu wód, tak aby nie dopuścić do znacznego pogorszenia stanu wód powierzchniowych związanych z wodami podziemnymi i do powstania znaczących szkód w ekosystemach lądowych zależnych od wód podziemnych, a także określonymi z zachowaniem warunku niepogarszania stanu chemicznego wód podziemnych, ustalonymi z uwzględnieniem występującego w obszarze bilansowym przestrzennego zróżnicowania warunków zasilania, występowania, parametrów hydrogeologicznych i kontaktów hydraulicznych poziomów wodonośnych, przestrzennego rozkładu środowiskowych i hydrogeologicznych ograniczeń dla stopnia zagospodarowania zasobów oraz przestrzennego rozkładu istniejącego użytkowania wód podziemnych, wyznaczonymi bez wskazywania szczegółowej lokalizacji i warunków techniczno-ekonomicznych ujmowania wód. Z powyższej definicji (stanowiącej jednocześnie zapis wymogów procedury ustalania zasobów dyspozycyjnych) wynika konieczność ustalenia ich wielkości między innymi tak aby „nie dopuścić do znacznego pogorszenia stanu wód powierzchniowych związanych z wodami podziemnymi i do powstania znaczących szkód w ekosystemach lądowych zależnych od wód podziemnych". Przy zachowaniu w/w zasad (będących standardem prawnym dla legalnych ujęć) nie jest zasadna obawa co do możliwości negatywnego wpływu nowych ujęć (w tym wykonywanych na cele nawodnień rolniczych) na ekosystemy zależne od wód podziemnych. Ponadto w opisie działania wskazanym jest, że rekomenduje się pobór wód z głębszych poziomów wodonośnych, mniej wrażliwych na cyklicznie występujące zjawiska suszy. W nawiązaniu do poruszonej w uwadze kwestii wpływu odwodnień górniczych na stan zasobów dyspozycyjnych oraz uzupełnienie działań alternatywnych w tym zakresie, w prognozie rozszerzono zakres działania alternatywnego A4 Powtórne wykorzystanie wody. Wyjaśniamy, że w wyniku uwag skierowanych w trakcie procesu konsultacji społecznych i skierowanych w odniesieniu do tego działania uwag, uległo ono modyfikacji i obecnie przyjęło nazwę: Powtórne wykorzystanie wody- mechanizmy technologiczne i prawne. Tym samym zakres działania uległ rozszerzeniu o następujące elementy: Działanie będzie polegać na promocji, dofinansowaniu i wdrażaniu metod technicznych i działań organizacyjno-prawnych umożliwiających wielokrotne wykorzystanie wody (ang. re-use) w przemyśle i usługach, użytku domowym, rolnictwie, akwakulturze i na terenach górniczych: - na terenach górniczych - i) działania techniczne, takie jak np. i) zatłaczanie czystych wód podziemnych z odwodnienia do górotworu; ii) odprowadzanie czystych wód do krajobrazu, iii) wykorzystanie wody z odwodnień górniczych do nawodnień w rolnictwie, w procesach przemysłowych lub dla zaopatrzenia w wodę; Możliwości powtórnego wykorzystania wody powinny jednak być analizowane dla każdego przypadku i muszą uwzględniać konsekwencje ekologiczne, ekonomiczne i społeczne, w szczególności związane z jakością wody z odwodnień. Tym samym uzupełnieniu uległ spodziewany rezultat wprowadzenia działania, przedstawiony w pkt 7 prognozy (tabela 41):- Działanie przyczyni się do zwiększenia zasobów wodnych poprzez zmniejszenie poborów wody, wynikających z racjonalnego i wielokrotnego wykorzystania wody zużytej oraz wykorzystywania zgromadzonych wód opadowych. Takie zachowania przyczynią się do utrzymania bardziej zrównoważonego bilansu wodnego w skali regionalnej oraz minimalizacji presji ze strony zakładów przemysłowych i wydobywczych na pobór wód. Wartością dodaną jest poprawa jakości odprowadzanych ścieków i obniżenie emisji zanieczyszczeń do środowiska, możliwość wykorzystania oczyszczonych wód poprzemysłowych i wydobywczych do rekultywacji krajobrazu, a także korzyści finansowe w rachunku długoterminowym, związane z obniżaniem opłat związanych z usługami wodnymi. - Działanie przyczyni się również do stworzenia ścieżki organizacyjno–prawnej umożliwiającej podmiotom z sektora przemysłowego i wydobywczego, będących użytkownikami wód, realizację inwestycji w zakresie oczyszczania wód przemysłowych, rozbudowy infrastruktury dla ponownego wykorzystania wody, wprowadzania technologii zwiększających oszczędność wody w procesach produkcyjnych. - Dodatkowym efektem jest redukcja – poprzez przeniesienie - kosztów działań z sektora publicznego na prywatny.	
66.	2020-07-09						Należy także zwrócić uwagę na art. 55 ust. 3 ustawy oos, zgodnie z którym do przyjętego dokumentu załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informacje, między innymi, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie właściwych organów oraz propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu. W związku z ostatnim z wymienionych elementów, należy zauważyć, że w rozdziale 3 prognozy pn. „Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu i częstotliwość jej przeprowadzania" przedstawiono jedynie propozycje mające na celu ocenę tempa wdrażania działań przewidzianych w PPSS oraz skuteczność tych działań, czyli ograniczania skutków suszy. Nie przedstawiono jednak zasadniczego aspektu, któremu ma odpowiadać ta część prognozy, czyli koncepcji monitoringu skutków dla środowiska będących wynikiem realizacji poszczególnych działań programu. W powyższym zakresie niezbędne jest dokonanie uzupełnień.				Uwzględniono	Zaproponowany w rozdziale prognozy dot. „Metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu i częstotliwość jej przeprowadzania" sposób analizy jest niezmiernie istotny z uwagi na możliwość monitorowania postępów w zakresie realizacji projektu PPSS, a zwłaszcza możliwość osiągania celu jakim jest przeciwdziałanie skutkom suszy. Przeprowadzone analizy wykazały, iż największy wpływ na środowisko może dotyczyć takich elementów jak wody, siedliska przyrodnicze, obszary chronione. Monitoring stanu środowiska w powyższym zakresie jest prowadzony w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Obecnie opracowany został Strategiczny Program Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020 – 2025, który zastępuje Program monitoringu środowiska na lata 2016-2020. Kontrola i weryfikacja wpływu analizowanego dokumentu na stan środowisko, zwłaszcza na stan jcw/jcwpd, czy obszarów chronionych, będzie można realizować na podstawie danych z monitoringu środowiska, obejmującego wszystkie elementy środowiska wodnego, mające wpływ na ocenę stanu wód, monitoringu przyrody. Głównym źródłem danych będą wyniki oceny stanu jednolitych części wód, opracowanej na podstawie danych pochodzących z Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki monitoringu przyrody można uzyskać w oparciu o prowadzony monitoring w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Prowadzenie monitoringu wynika z zapisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, która implementuje zapisy Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywy Siedliskowej) oraz Dyrektywy 79/409/EWG w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków (tzw. Dyrektywy Ptasiej). Ponadto właściwa klasyfikacja przedsięwzięcia, zapewniająca konieczność uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia, które może wpływać na środowisko również gwarantuje odpowiednią analizę na poziomie planowanej realizacji inwestycji i zabezpieczenie przed ewentualnymi skutkami dla środowiska.	